

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim

ul. Oleksiaka Wichury 3, 08-300 Sokołów Podlaski

tel.: 25 787 22 04, 25 781 71 30, fax.: 25 781 71 49

e-mail: sekretariat@pup.sokolowpodl.pl

Miasto Sokołów Podlaski

Gmina Bielany

Gmina Cerańów

Gmina Jabłonna Lacka

Miasto i Gmina
Kosów Lacki

Gmina Repki

Gmina Sabnie

Gmina Sokołów Podlaski

Gmina Sterdyń

**Informacja o stanie i strukturze bezrobocia
w powiecie sokołowskim w 2022 roku oraz działaniach
podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy
w Sokołowie Podlaskim w celu łagodzenia jego skutków**

Sokołów Podlaski, kwiecień 2023

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. BEZROBOCIE W POLSCE NA KONIEC ROKU 2022	5
2. BEZROBOCIE NA MAZOWSZU NA KONIEC ROKU 2022	6
3. STRUKTURA I POZIOM BEZROBOCIA W POWIECIE SOKOŁOWSKIM NA KONIEC ROKU 2022	7
3.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA	7
3.2. BILANS BEZROBOCIA	9
3.3. STRUKTURA BEZROBOCIA	12
3.4. BEZROBOCIE W GMINACH	15
4. ZADANIA W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	18
4.1. POLITYKA RYNKU PRACY – PODSTAWOWE USŁUGI RYNKU PRACY	18
4.1.1. Pośrednictwo pracy	18
4.1.2. Zatrudnianie cudzoziemców	20
4.1.3. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa	23
4.1.4. Organizacja szkoleń	26
4.1.5. Studia podyplomowe	27
4.2. INSTRUMENTY RYNKU PRACY	28
5. PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	35
5.1. PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO	35
5.2. POZOSTAŁE PROGRAMY	36
6. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2022 R. O POMOCY OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA	41
7. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW Z FUNDUSZU PRACY I EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA I ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA	42
8. REALIZACJA ZADAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	45
9. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY	46
10. OBSŁUGA FORMALNA KLIENTÓW	47
11. DZIAŁANIA PROMUJĄCE USŁUGI ŚWIADCZONE PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W SOKOŁOWIE PODLASKIM	50
PODSUMOWANIE	55

WSTĘP

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizuje zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do ww. ustawy. Działania te mają wspomóc lokalny rynek pracy, na który istotny wpływ mają samorządy lokalne, pracodawcy, organizacje pozarządowe, związki zawodowe jak i sami bezrobotni.

Tworzenie miejsc pracy i ograniczanie bezrobocia zajmują bardzo ważne miejsce w działaniach samorządu powiatowego, który stwarza warunki zachęcające osoby bezrobotne i przedsiębiorców do funkcjonowania na rynku pracy, między innymi poprzez realizację programów przeciwdziałania bezrobociu.

Rynek pracy w Polsce, w tym w województwie mazowieckim i powiecie sokołowskim w ostatnich trzech latach uległ znacznym zmianom, na co główny wpływ miały pandemia wirusa SARS-CoV-2 w latach 2020-2021, natomiast w 2022 roku wojna w Ukrainie. Po okresie przestoju spowodowanego pandemią COVID-19 gospodarka znowu nabrała tempa, ale rosyjska inwazja na Ukrainę nie jest obojętna dla kondycji gospodarczej oraz sytuacji na rynku pracy. Wybuch wojny w Ukrainie skutkował masowym napływem do Polski osób z za wschodniej granicy, zwłaszcza kobiet. Jest to szczególnie ważne, bo coraz więcej przedsiębiorców zatrudnia obcokrajowców i wydaje się, że będzie to tendencja wieloletnia. Jednak należy zauważyć, że wielu obywateli Ukrainy, głównie mężczyzn, wróciło w tym czasie do ojczyzny. Przed wojną za wschodnią granicą pracowało w Polsce około 1,3 mln Ukraińców, przede wszystkim w budownictwie, rolnictwie i transporcie. Aktualnie to właśnie w tych zawodach brakuje pracowników i w związku z tym właściciele firm z tych branż są zmuszeni do redukcji podejmowanych zleceń i oferowania nowym pracownikom wyższych pensji. Problem ten jest zauważalny także w powiecie łosickim. Wybuch wojny w Ukrainie przyczynił się także do znaczącego wzrostu inflacji w Polsce, co skutkuje wieloma negatywnymi konsekwencjami dla społeczeństwa, w tym także ma negatywny wpływ na rynek pracy.

Dynamicznie zmieniające się potrzeby rynku pracy postawiły nowe wyzwania przed powiatowymi urzędami pracy, które na co dzień świadczą pomoc potrzebującym. Po raz kolejny musieliśmy się mierzyć z nowymi wyzwaniami. Pomimo tych trudnych i niespodziewanych okoliczności, rzutujących na życie całego społeczeństwa wydaje się, że sytuacja na rynku pracy jest stabilna.

Do kluczowych zadań Urzędu należy aktywizacja lokalnego rynku pracy, a także pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację tych zadań. Bardzo istotne są również działania w zakresie zmiany postrzegania zakresu zadań, które realizuje Urząd. Panuje nadal przekonanie, że Urząd zajmuje się wyłącznie rejestracją osób bezrobotnych i wypłacaniem zasiłków dla osób, które utraciły pracę. Bardziej pracochłonnym, o wiele trudniejszym i złożonym zadaniem niż dotychczas jest zaktywizowanie zarejestrowanej osoby bezrobotnej, ponieważ w ewidencji Urzędu przeważają osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Przywrócenie aktywności zawodowej tej grupy osób wymaga w pierwszej kolejności niwelacji zależności od tych osób przyczyn bierności zawodowej. Należy także zwrócić uwagę, że nie jest to jedyna sfera działania Urzędu. Nastąpiła zmiana roli Urzędu w działaniach na rzecz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Są nowe istotne zadania związane ze wsparciem pracodawców i pracowników poprzez różne formy, w tym m.in. Krajowy Fundusz Szkoleniowy oraz wykonywanie zadań związanych z podejmowaniem pracy przez cudzoziemców, których na rynku jest coraz więcej.

Działania podejmowane przez Urząd miały na celu poprawę sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy, pomoc pracodawcom w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy, wsparcie w tworzeniu nowych miejsc pracy, podnoszeniu kwalifikacji pracowników oraz pracodawców i ukierunkowane były w szczególności na:

- realizację przedsięwzięć zmierzających do promocji zatrudnienia oraz przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom,
- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- współpracę z partnerami rynku pracy, organizacjami, instytucjami, jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie promocji zatrudnienia,
- monitorowanie lokalnego rynku pracy w celu doskonalenia jakości świadczonych usług,
- organizowanie i finansowanie programów rynku pracy,
- realizowanie zadań z zakresu udziału w sieci EURES,
- prowadzenie kampanii promocyjnej informującej o działalności i usługach świadczonych przez Urząd,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników Urzędu przede wszystkim w ramach szkoleń.

Oprócz działań aktywizacyjnych Urząd realizował cel ośłonowy poprzez wypłaty zasiłków dla bezrobotnych, zapewnienie dostępności świadczeń opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz realizował zadania związane z zatrudnianiem cudzoziemców na terytorium RP. Bardzo cenimy sobie efektywną współpracę z pracodawcami, gdyż to oni tworzą miejsca pracy. Pracujemy nad budowaniem pozytywnego wizerunku Urzędu, gdyż nie chcemy by był postrzegany jako instytucja wypłacająca zasiłki dla osób bezrobotnych i oferująca mało atrakcyjne oferty pracy. Chcemy być partnerem dla biznesu, kreatywnym Urzędem otwartym na innowacyjne rozwiązania wspierającym bezrobotnych i pracodawców.

Urząd podejmował szereg działań i inicjatyw wzmacniających lokalną sferę zatrudnienia i przedsiębiorczości. Skalę i rozmiar działań Urzędu na lokalnym rynku pracy w ramach realizowanej polityki rynku pracy w 2022 r. przedstawiają dane zawarte w niniejszym sprawozdaniu. Sprawozdanie stanowi podsumowanie prac Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim prowadzonych w ramach i zgodnie z metodologią opartą o sprawozdanie o rynku pracy MRiPS - 01, wynikających z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (tj.: Dz.U z 2022 r., poz. 459 z późn. zm.). Wzbogacone zostało o wnioski i komentarze pracowników urzędu oraz o dane pozyskane z wiarygodnych, publicznie dostępnych źródeł danych. Jego celem jest podsumowanie zdarzeń, zjawisk i aktywności na sokołowskim rynku pracy, które miały miejsce w 2022 roku.

1. BEZROBOCIE W POLSCE NA KONIEC ROKU 2022

Po wstrząsach wywołanych pandemią, rynek pracy w 2022 roku narażony był na turbulencje spowodowane rosyjską agresją na Ukrainę. W kończącym się roku wyzwaniem było nie tylko przygotowanie odpowiednich przepisów, które umożliwiłyby obywatelom Ukrainy podjęcie pracy w Polsce, ale też wprowadzenie takich rozwiązań, które będą wpływały na stabilizację na rynku pracy.

Według danych GUS rok 2022 rozpoczął się ze stopą bezrobocia na poziomie 5,9%. Pierwszy spadek zanotowany został w marcu, kiedy wskaźnik wynosił 5,6%, a następnie systematycznie malał, aż do czerwca - 5,2%. Przez okres wakacyjny stopa bezrobocia pozostała na tym samym poziomie, a na jesień ponownie spadła do 5,1%. W grudniu nastąpił niewielki wzrost bezrobocia, wobec czego 2022 rok został zamknięty z wynikiem 5,2%. W porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosła o 0,1 p.p., a r/r była niższa o 0,2 p.p. Grudniowa stopa bezrobocia na poziomie 5,2% ostatni raz miała miejsce w 2019 roku i jak dotychczas, jest to najniższy wynik w historii Polski.

W grudniu 2022 roku stopa bezrobocia wzrosła we wszystkich województwach. Najwyższe wskaźniki odnotowano w województwach podkarpackim (8,8%), warmińsko-mazurskim (8,7%) i lubelskim (8,1%), natomiast najniższe – w wielkopolskim (2,9%), śląskim (3,7%) oraz mazowieckim (po 4,2%). W skali roku stopa bezrobocia spadła w 9 z 16 województw – najbardziej w lubuskim, pomorskim i śląskim (o 0,5 p.p. w każdym), i wzrosła w 6 województwach – najbardziej w lubelskim (o 0,9 p.p.). W województwie małopolskim stopa bezrobocia pozostała bez zmian.

W końcu grudnia 2022 roku w urzędach pracy było zarejestrowanych 812,3 tys. bezrobotnych. W porównaniu z listopadem 2022 roku ich liczba wzrosła o 12,1 tys., tj. o 1,5%, a w porównaniu z grudniem 2021 r. spadła o 82,9 tys., tj. o 9,3%. Najwięcej osób bezrobotnych odnotowano w województwie mazowieckim (116,5 tys.), a najmniej – w województwie lubuskim (15,7 tys.). Wśród bezrobotnych przeważały kobiety – 436,4 tys. vs 375,9 tys. mężczyzn.

Do urzędów pracy zgłoszono 68,3 tys. wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, tj. o 10,6 tys. ofert (13,5%) mniej niż w listopadzie 2022 r. i o 28,7 tys. (29,6%) mniej w 2021 roku. Najwięcej wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszono w województwach: mazowieckim, śląskim i dolnośląskim, a najmniej – w świętokrzyskim, lubuskim i podlaskim.

Stabilną sytuację na rynku pracy ilustrują też inne wskaźniki. W trzecim kwartale 2022 roku liczony według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) współczynnik aktywności zawodowej wynosił 57,8%, a wskaźnik zatrudnienia – 56,1%. Współczynnik aktywności zawodowej ustalany jest zgodnie ze standardami przyjętym i przez Międzynarodową Organizację Pracy i Eurostat. Jest to procentowy udział osób aktywnych zawodowo (do których zalicza się zarówno osoby zatrudnione jak i osoby bezrobotne) w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym.

Również na tle innych państw Unii Europejskiej poziom bezrobocia w Polsce kształtuje się pozytywnie. Według danych opublikowanych 1 grudnia 2022 roku zharmonizowana stopa bezrobocia, liczona wg definicji przyjętej przez Eurostat, wyniosła w październiku 2022 r. 3% w Polsce wobec 6% w Unii Europejskiej i 6,5% w strefie EURO. Tym samym Polska wraz z Niemcami zajęła drugie, po Czechach (2,1%), miejsce pod względem najniższej stopy bezrobocia w UE.

2. BEZROBOCIE NA MAZOWSZU NA KONIEC ROKU 2022

Na Mazowszu występuje duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia, z najniższym udziałem osób bezrobotnych w Warszawie (1,4%) oraz ponad 17 krotnie wyższym w powiecie sztydlowieckim (25,1%). Kolejne powiaty z najniższą stopą bezrobocia to: warszawski zachodni (1,6%), pruszkowski (2,2%), grójecki (2,4%) oraz grodziski (2,7%).

W grudniu w urzędach pracy zarejestrowanych było 116 520 osób bezrobotnych, to jest o 710 osób więcej niż w poprzednim miesiącu oraz o 12 728 osób mniej niż w grudniu 2021 roku. Kobiety stanowiły 50,6% osób bezrobotnych. Największa liczba bezrobotnych wystąpiła w miastach: Warszawa – 20 172 osoby, Radom – 7 996 osób i Płock – 3 551 osób oraz w powiatach: radomskim – 7 476 osób, wołomińskim – 5 623 osoby i garwolińskim – 3 787 osób. Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w powiecie łosickim – 606 osób.

Napływ osób bezrobotnych był większy od odpływu. W urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowało się 14 194 osoby bezrobotne, tj. o 117 osób (0,8%) więcej niż miesiąc wcześniej. Spadła liczba osób bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy o 27,0% a wzrosła liczba osób rejestrujących się po raz kolejny o 9,9%.

Z ewidencji wyłączono 13 484 osoby, tj. o 6,7% mniej niż w poprzednim miesiącu. Najwięcej wyrejestrowań z ewidencji dokonano z powodu:

- podjęcia pracy – 7 897 osób (58,6% odpływu z bezrobocia),
- niepotwierdzenie gotowości do pracy – 3 087 osób (22,9% odpływu z bezrobocia),
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 653 osoby (4,8% odpływu z bezrobocia),
- rozpoczęcia stażu – 303 osoby (2,2% odpływu z bezrobocia),
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy w tym w ramach PAI – 242 osoby (1,8% odpływu z bezrobocia).

3. STRUKTURA I POZIOM BEZROBOCIA W POWIECIE SOKOŁOWSKIM NA KONIEC ROKU 2022

3.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

Bezrobocie jest ogólnym zjawiskiem o charakterze społecznym. Polega na tym, że ludzie w wieku produkcyjnym, zdolni i chętni do wykonywania pracy zarobkowej nie znajdują dla siebie zatrudnienia. Pozostawanie bez pracy to szczególnie trudny czas, nie tylko z uwagi na aspekt finansowy, ale także psychologiczny i społeczny. Podjęcie pracy daje możliwość samorealizacji, rozwoju, poczucia bezpieczeństwa i przynależności, poprawia samoocenę.

Poniższa analiza danych statystycznych przedstawia zmiany, jakie dokonują się w tym obszarze na terenie powiatu sokołowskiego.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim według stanu na koniec grudnia 2022 roku wynosiła 1153 osoby. W stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, kiedy to liczba bezrobotnych wynosiła 1197 osób, poziom bezrobocia w powiecie sokołowskim zmniejszył się o 44 osoby, natomiast w porównaniu do 2020 roku zmniejszył się o 280 osób.

Poniżej zamieszczona tabela przedstawia zmiany poziomu bezrobocia jakie zanotowano na terenie powiatu sokołowskiego w latach 2013 – 2022, dla porównania z poziomem w województwie mazowieckim oraz w Polsce.

Zmiana poziomu bezrobocia w latach 2013 – 2022

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Powiat sokołowski	2 900	2 662	2 251	1 935	1 543	1 326	1 282	1 433	1 197	1 153
Mazowsze	283 196	249 777	216 527	188 910	154 068	136 545	123 208	146 375	129 248	116 500
Polska	2 157 883	1 825 180	1 564 200	1 335 200	1 081 700	968 900	866 400	1 046 400	895 200	812 300

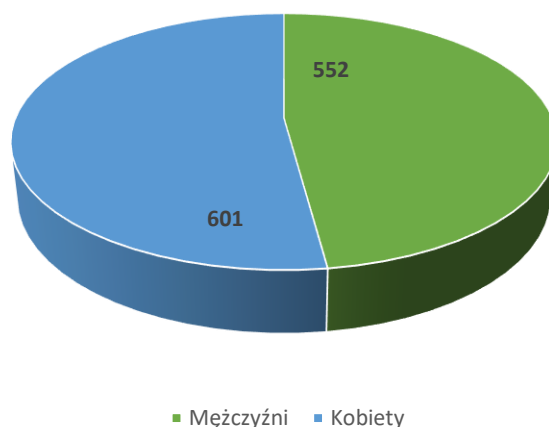
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Z powyższego zestawienia wynika, że na przestrzeni ostatnich lat poziom bezrobocia zarówno w powiecie sokołowskim jak i na Mazowszu i w kraju uległ wyraźnemu spadkowi. W powiecie sokołowskim w stosunku do roku 2013 odnotowano spadek o 1747 osób.

Podobnie jak w latach poprzednich nadal odnotowuje się przewagę bezrobotnych mężczyzn w ogólnej populacji zarejestrowanych osób bezrobotnych, co obrazuje poniższy wykres.

Na koniec grudnia 2022 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim zarejestrowanych było 601 kobiet. Odsetek bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 52,0 %. Oznacza to, że w stosunku do 2021 roku liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 4 osoby.

Struktura bezrobotnych wg płci – stan na 31.12.2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Liczba bezrobotnych na koniec 2021 roku oraz w poszczególnych miesiącach 2022 roku

Miesiąc	Liczba bezrobotnych ogółem	Przyrost lub spadek poziomu bezrobocia w stosunku do poprzedniego miesiąca	
		w liczbach	w %
Grudzień 2021	1197	x	x
Styczeń 2022	1312	+ 115	+9,6%
Luty 2022	1275	- 37	-2,8%
Marzec 2022	1228	- 47	- 3,6%
Kwiecień 2022	1209	- 19	- 1,5%
Maj 2022	1151	- 58	- 4,7%
Czerwiec 2022	1133	- 18	- 1,5%
Lipiec 2022	1140	+ 7	+ 0,6%
Sierpień 2022	1118	- 22	- 1,9%
Wrzesień 2022	1118	0	0%
Październik 2022	1091	- 27	- 2,4%
Listopad 2022	1113	+ 22	+2,0%
Grudzień 2022	1153	+ 40	+ 3,6%

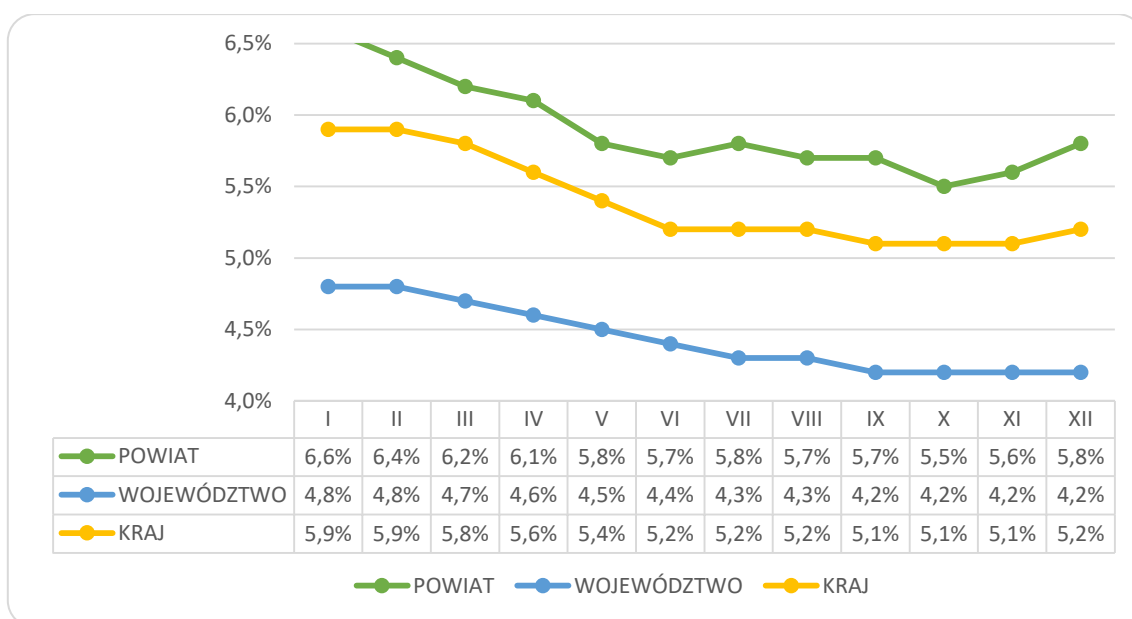
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Analizując dane dotyczące kształtowania się liczby osób bezrobotnych zauważamy, iż praktycznie przez większość roku 2022 następował spadek poziomu bezrobocia.

Syntetycznym miernikiem poziomu bezrobocia jest podawana w procentach stopa bezrobocia, obliczana jako stosunek liczby zarejestrowanych do liczby osób aktywnych zawodowo. Wskaźnik ten stosowany jest w badaniach bezrobocia rejestrowanego w urzędach pracy.

Stopa bezrobocia w powiecie sokołowskim na koniec roku 2022 wyniosła 5,8 %. Była wyższa o 1,6 punktu procentowego jak w województwie mazowieckim oraz o 0,6 punktu procentowego wyższa od stopy bezrobocia w skali ogólnokrajowej. W stosunku do stopy bezrobocia w analogicznym okresie roku ubiegłego stopa bezrobocia w powiecie sokołowskim wzrosła o 0,7 punktu procentowego.

Stopa bezrobocia w ujęciu miesięcznym w 2022 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Z analizy danych wynika, że najlepsza sytuacja w 2022 roku była w miesiącu październik, kiedy stopa bezrobocia wynosiła 5,5% przy 1091 osobach bezrobotnych. W porównaniu do roku 2021 stopa bezrobocia w każdym miesiącu 2022 r. była wyższa.

3.2. BILANS BEZROBOCIA

Stan płynności poziomu bezrobocia zależy od dwóch czynników: napływu, czyli osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie (tzn. osoby nowo zarejestrowane) oraz odpływu czyli liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym czasie (tzn. osoby wyrejestrowane). Jeżeli w pewnym okresie czasu napływ osób do bezrobocia przewyższa odpływ to wówczas mamy do czynienia z przyrostem bezrobocia, gdy sytuacja jest odwrotna – ze zmniejszaniem się bezrobocia.

W okresie 12 miesięcy 2022 roku do rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim napłynęło łącznie 1802 osoby, które uzyskały status osoby bezrobotnej. Udział kobiet w tej grupie kształtował się na poziomie 49,8% (898 kobiet). Do dnia rejestracji 486 osób rejestrujących się, nigdy nie pracowało zawodowo, tj. 26,9% ogółu napływu.

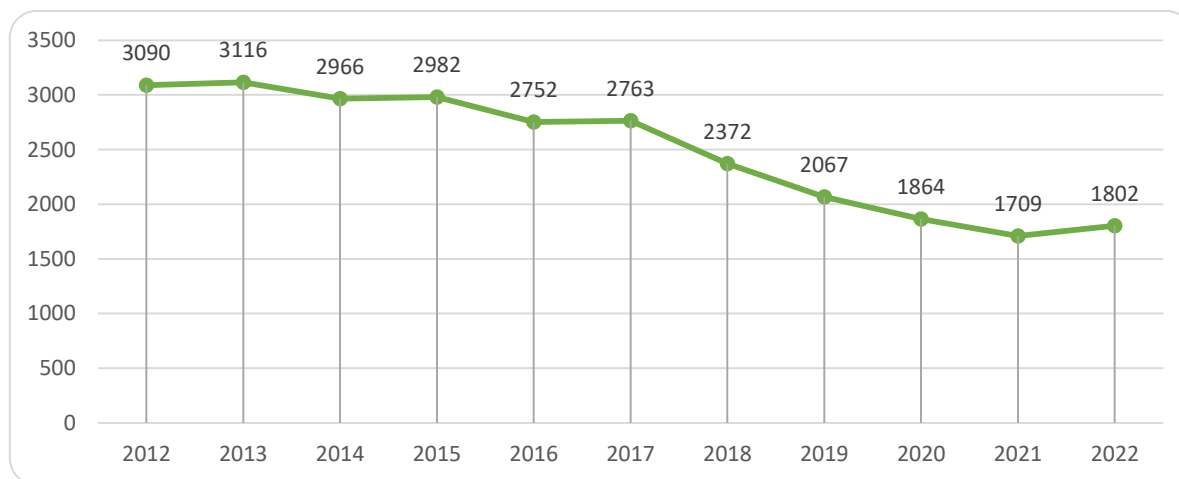
Najwięcej bezrobotnych tradycyjnie zarejestrowało się w miesiącu styczniu (203 osoby) i wrześniu (171 osób). Najmniej rejestracji wystąpiło w czerwcu (117 osób), w maju (122 osoby) oraz w lutym (135 osób).

NAPŁYW				
Miesiąc	Ogółem bezrobotni	Po raz pierwszy	Po raz kolejny	w tym z prawem do zasiłku
styczeń	203	40	163	64
luty	135	32	103	34
marzec	153	49	104	34
kwiecień	141	42	99	29
maj	122	35	87	29
czerwiec	117	27	90	36
lipiec	141	32	109	25
sierpień	142	41	101	33
wrzesień	171	52	119	25
październik	166	44	122	36
listopad	145	34	111	42
grudzień	166	22	144	36
RAZEM	1802	450	1352	423

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Analizując napływ osób bezrobotnych od roku 2012 stwierdzić należy, że wartość zanotowana na koniec roku 2022 była nieco wyższa niż w 2021 roku. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się w roku 2012 i w 2013 a począwszy od roku 2015 zauważalna jest tendencja spadkowa w liczbie osób rejestrujących się.

Napływ osób bezrobotnych w latach 2012 – 2022

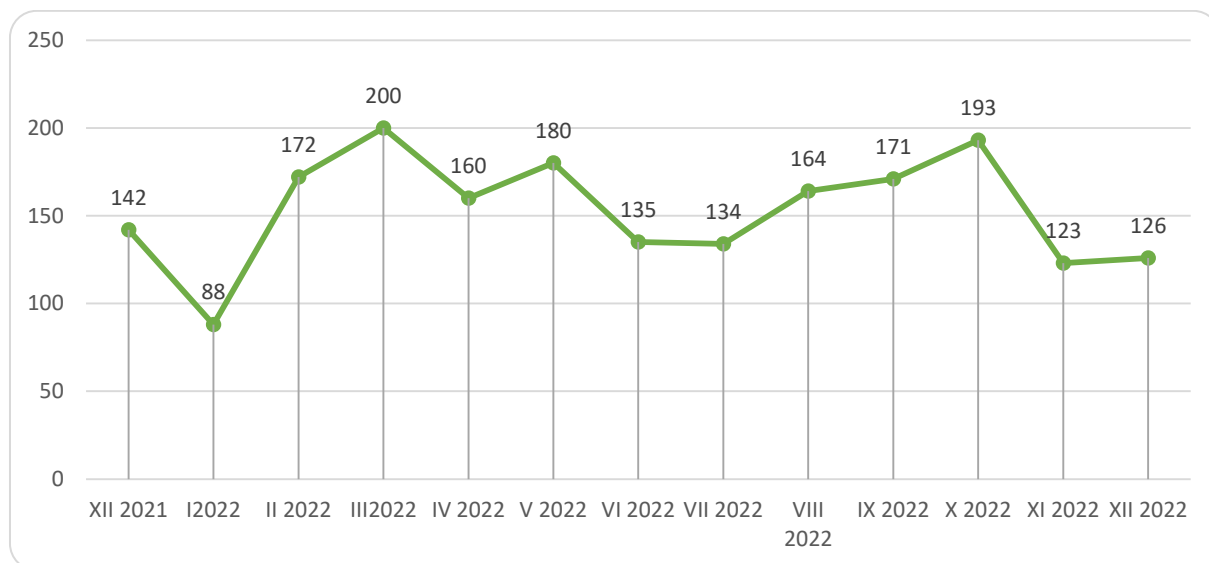
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Niepokojącym zjawiskiem jest bardzo wysoki udział bezrobotnych powracających do rejestrów po raz kolejny. Na dzień 31.12.2022 r. liczba osób w tej kategorii wyniosła 1352, tj. 75,0% ogółu nowo zarejestrowanych. Sytuacja ta świadczy o nietrwałości podejmowanego zatrudnienia. Natomiast osoby rejestrujące się po raz pierwszy w liczbie 450 stanowiły 24,9%. Wskaźnik ten utrzymuje się od wielu lat na zbliżonym poziomie.

W porównaniu z rokiem 2021, gdzie w Urzędzie zarejestrowało się 1709 osób, liczba rejestrujących się bezrobotnych wzrosła w badanym roku o 93 osoby, tj. wzrost o 9,4%.

W ciągu całego 2022 roku z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim wyłączono ogółem 1846 osób bezrobotnych, w tym 902 kobiety.

Odptyw osób bezrobotnych na koniec 2021 roku oraz w poszczególnych miesiącach 2022 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Jak wynika z powyższego wykresu najwięcej bezrobotnych wyłączono z ewidencji w miesiącu marcu (200 osób) i w październiku (193 osoby). Najmniej osób utraciło status osoby bezrobotnej w styczniu (88 osób) i w listopadzie (123 osoby).

W porównaniu z rokiem 2021 (1945 osób) liczba wyrejestrowanych na koniec roku 2022 była niższa o 99 osób, tj. 5,3%.

Analizując odptyw osób bezrobotnych od roku 2012 stwierdzić należy, że wartość zanotowana na koniec roku 2022 była do tej pory najniższą, pomijając rok 2020. Najwięcej bezrobotnych wyrejestrowało się w roku 2015 i w 2014 natomiast od roku 2017 można zaobserwować zmniejszającą się liczbę osób wyłączonych z ewidencji w sokołowskim urzędzie.

Głównym powodem wyłączeń bezrobotnych z rejestrów było w 2022 roku podjęcie pracy, które w omawianym okresie stanowiło 57,6% wszystkich wyłączeń (1063 osoby).

W porównaniu z rokiem wcześniejszym liczba osób wyłączonych z tego powodu zmniejszyła się o 140 osób. Kategoria ta obejmuje wszystkie formy podejmowania przez bezrobotnych zatrudnienia tzn. prace subsydiowane (m.in. prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie własnej działalności gospodarczej) oraz prace niesubsydiowane.

Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było niepotwierdzenie gotowości do pracy. Od początku 2022 roku 285 osób zostało wyłączonych z ewidencji z tego powodu, co stanowiło 15,4% odptywu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (79 osób, tj. 4,3%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z dezaktywacją zawodową. Od początku 2022 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych było nabycie praw emerytalnych lub rentowych oraz nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego (39 osób, tj. 2,1%).

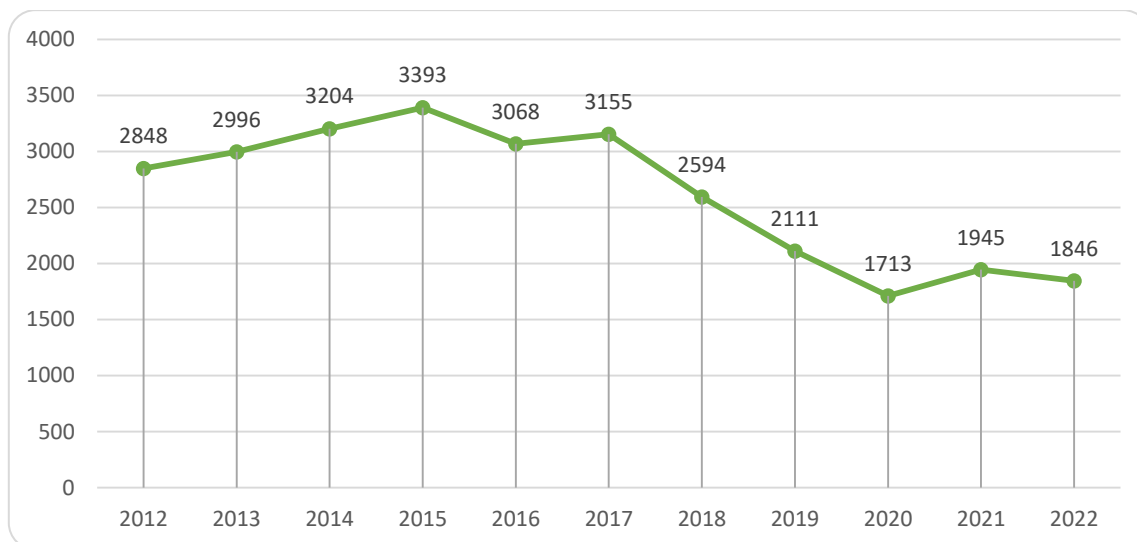
Odptyw z ewidencji osób bezrobotnych od początku 2022 roku związany był także z:

- rozpoczęciem stażu – 164 osoby, tj. 8,9%,

- rozpoczęciem szkolenia – 33 osoby, tj. 1,8%,
- rozpoczęciem pracy społecznie użytecznej – 45 osób, tj. 2,4%.

Wyżej wymienione osoby zgodnie z objaśnieniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej są ujmowane w momencie rozpoczęcia danego programu do kategorii osób wyłączonych z ewidencji. Dopiero po zakończeniu danego programu ponownie uwzględnia się je w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym.

Odływ osób bezrobotnych w latach 2012 – 2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Rejestrowanie i wyrejestrowywanie osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy jak widać z powyższych danych jest istotnym elementem działalności urzędu. Z powyższych danych wynika, że tylko przy realizacji tego zadania przeprowadzono łącznie 3648 postępowań administracyjnych kończących się każdorazowo wydaniem decyzji administracyjnej. Procedura rejestracji jest czasochłonna, skomplikowana i wymaga bardzo dużej skrupulatności oraz dokładności gdyż przyznanie statusu osoby bezrobotnej wiąże się także z nabywaniem praw, w tym praw finansowych skutkujących wydatkowaniem środków publicznych.

3.3. STRUKTURA BEZROBOCIA

W art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyszczególnione zostały grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Zalicza się do nich: bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych długotrwale, bezrobotnych powyżej 50 roku życia, bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, bezrobotnych niepełnosprawnych.

W końcu grudnia 2022 roku w powiecie sokołowskim status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 975 osób bezrobotnych, co oznacza, że 84,6% bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Trzeba zaznaczyć, że jedna osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Bezrobotni, będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa osób wymagająca specyficznego wsparcia oraz kompleksowego iindywidualizowanego podejścia. Osoby te, ze względu

na określone uwarunkowania mają duże problemy ze znalezieniem pracy, a tym samym z wyjściem z bezrobocia.

Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy stan na dzień 31.12.2021 r. i 31.12.2022 r.

L.p.	Wyszczególnienie	31.12.2021r.		31.12.2022 r.	
		liczba	%	liczba	%
1	Bezrobotni do 30 roku życia	372	31,1%	361	31,3%
2	Bezrobotni do 25 roku życia	192	16%	192	16,6%
3	Bezrobotni długotrwale	668	55,8%	570	49,4%
4	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	221	18,5%	230	19,9%
5	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	261	21,8%	273	23,6%
6	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	324	27,1%	334	28,9%
7	Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	239	20%	248	21,5%
8	Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	313	26,1%	300	26,0%
9	Bezrobotni niepełnosprawni	70	5,8%	72	6,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Najbardziej liczną zbiorowość tworzą długotrwale bezrobotni (49,4% ogółu zarejestrowanych) oraz osoby bezrobotne do 30 roku życia (tj. 31,3% ogółu zarejestrowanych)

Z punktu widzenia prowadzonych przez Urząd działań aktywizacyjnych największe trudności w znalezieniu zatrudnienia mają osoby po 50 roku życia oraz osoby długotrwale bezrobotne. Są to grupy trudne do zaktywizowania, wymagające dużych nakładów pracy, przede wszystkim doradców klienta. Osobom tym trudniej powrócić na rynek pracy niż innym osobom bezrobotnym. Na tą sytuację wpływa wiele czynników, w tym czynniki zależne od samych zainteresowanych osób, ale i niezależne od nich. Do tych czynników zależnych można zaliczyć: bierność zawodową, brak gotowości do podjęcia pracy, konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem lub osobami zależnymi, zaś do czynników niezależnych brak lub ograniczona zdolność do pracy, brak możliwości dogodnego dojazdu komunikacją publiczną do miejsca pracy a nawet brak możliwości jakiegokolwiek dojazdu.

Grupę długotrwale bezrobotnych tworzą osoby, które pomimo tego, że są zdolne do pracy i deklarują chęć jej podjęcia, nie znajdują faktycznego zatrudnienia z różnorodnych powodów oraz które często ze względu na niskie wykształcenie i długi czas pozostawania bez pracy mają znaczne problemy z ponownym wejściem na rynek pracy. Bezrobotni długotrwale od lat stanowią najwyższy odsetek wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Według danych na koniec 2022 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim figurowało 570 (49,4%) bezrobotnych długotrwale. W stosunku do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 98 osób (o 14,7%) a odsetek w ogóle bezrobotnych zmniejszył się o 8,5 punktu procentowego. Kobiety w grupie długotrwale bezrobotnych stanowiły 58,8% ogółu (335 osób).

Osoby powyżej 50 roku życia to specyficzna grupa bezrobotnych na rynku pracy, która ze względu na swój wiek i kompetencje niejednokrotnie jest grupą defaworyzowaną na rynku pracy. Brak zatrudnienia wśród bezrobotnych w tej kategorii to już powszechne zjawisko.

Z danych zebranych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Polskim wynika, że w końcu 2022 roku zarejestrowanych było 230 osób w tej kategorii wiekowej (19,9%). W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba wzrosła o 9 osób (tj. o 4%). W strukturze bezrobotnych powyżej 50 roku życia kobiety stanowią niższy odsetek niż mężczyźni – wg stanu na koniec 2022 roku tworzyły one 33,4% ogółu bezrobotnych. Bezrobotni z prawem do zasiłku, wśród bezrobotnych 50+ stanowili z kolei 13,0% (30 osób). Dodatkowo warto wskazać, że część zarejestrowanych osób powyżej 50 roku życia rejestruje się okresowo wyłącznie w celu przejścia po okresie 6 miesięcy na świadczenie przedemerytalne, nie zaś w celu poszukiwania pracy. Urząd rokrocznie podejmuje działania i realizuje programy rynku pracy skierowane dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia niemniej jednak zainteresowanie i gotowość osób do wzięcia udziału w programie jest niska z różnych powodów tj. stan zdrowia, plany emerytalne, ograniczona dyspozycyjność z powodu sprawowania opieki nad wnukami czy też rodzicami w podeszłym wieku, a także ograniczenia w mobilności geograficznej i niedopasowane kwalifikacje lub umiejętności do aktualnych potrzeb na rynku pracy.

Bezrobotni do 30 roku życia potocznie określani są mianem osób młodych na rynku pracy. Sytuacja w tej grupie jest trudna, ponieważ pomimo młodego ich wieku, a także często wysokiego poziomu wykształcenia jakie nabyli drogą edukacji, nie ma dla nich pracy. Częstym powodem, który wyklucza ich z rynku zatrudnienia jest kryterium doświadczenia zawodowego, którego nie zdążyli nabyć po zakończonej edukacji. Dlatego też, duża część środków finansowych wydatkowanych przez urzędy pracy na różnego rodzaju aktywne formy pomocy bezrobotnym, skierowana jest właśnie do osób młodych.

Z danych prezentowanych w statystyce sokołowskiego urzędu pracy wynika, iż na koniec 2022 roku zarejestrowanych było 361 osób bezrobotnych do 30 roku życia (31,3%), o 11 osób mniej niż przed rokiem. Odsetek w ogóle bezrobotnych spadł o 0,9 punktu procentowego.

Udział kobiet w grupie bezrobotnych do 30 roku życia wyniósł 55,9%. Osoby, którym przysługiwało prawo do pobierania zasiłku stanowiły w grupie bezrobotnych do 30 roku życia 12,4% (45 osób).

Kontynuując rozważania na temat struktury bezrobocia w powiecie sokołowskim warto podkreślić, że większość bezrobotnych, pozostających w ewidencji Urzędu w końcu 2022 roku stanowiły osoby zamieszkujące na terenach wiejskich – 51,6% (595 osób bezrobotnych). Udział kobiet w tej populacji wyniósł 54,4% wszystkich zarejestrowanych mieszkańców wsi (324 kobiety). W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zmniejszyła się o 135 osób, tj. 17,4%.

Duży odsetek zarejestrowanych to także osoby bez doświadczenia zawodowego – 334 osoby (28,9%) oraz osoby bez kwalifikacji zawodowych – 273 osoby (23,6%).

Bezrobotni według wieku					
18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60 i więcej
31.12.2021 r.					
192	378	297	187	70	73
16%	31,6%	24,8%	15,6%	5,78%	6,1%
31.12.2022 r.					
192	359	279	188	73	62
16,6%	31,1%	24,2%	16,3%	6,3%	5,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Najliczniejszą grupą wiekową wśród zarejestrowanych w końcu grudnia 2022 roku bezrobotnych były osoby w wieku od 25 do 34 lat, stanowiły one 31,1% ogółu widniejących w ewidencji Urzędu (359 osób). Najmniej było osób w wieku powyżej 60 lat – 5,3% oraz osób w wieku 55-59 lat – niecałe 6,3%.

Biorąc pod uwagę zmiany w liczbie bezrobotnych wg wieku w roku 2021 i 2022 stwierdzić należy, że prawie w każdej kategorii wiekowej nastąpił spadek. Największy dotyczył osób bezrobotnych w wieku od 25 do 34 lat (spadek o 19 osób) natomiast najmniejszy dotyczył osób w wieku od 55 do 59 lat (spadek o 3 osoby).

Bezrobotni według wykształcenia				
Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
31.12.2021 r.				
175	249	201	291	281
14,6%	20,8%	16,8%	24,3%	23,5%
31.12.2022 r.				
181	246	185	269	272
15,6%	21,3%	16%	23,3%	23,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Po przeanalizowaniu danych dotyczących poziomu wykształcenia bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim stwierdzić należy, że najliczniej reprezentowaną grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym – 23,3% (269 osób). Zdecydowaną większość w tej grupie stanowili mężczyźni, którzy na koniec badanego okresu stanowili wartość 59,4% z ogółu bezrobotnych posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe. Ponadto 53,1% osób z tym wykształceniem to osoby długotrwale bezrobotne a 30,4% to bezrobotni powyżej 50 roku życia.

Na drugim miejscu pojawiły się osoby z wykształceniem gimnazjalnym /podstawowym/ lub poniżej – 23,6% ogólnej liczby bezrobotnych. Oznacza to, że na koniec grudnia 2022 roku w ewidencji bezrobotnych pozostawało 272 osoby z wykształceniem gimnazjalnym / podstawowym / lub poniżej (mniej niż rok wcześniej o 9 osób). Z kolei bezrobotni z wykształceniem wyższym stanowili 15,7%.

Z analizy powyższych danych wynika, że w porównaniu do 2021 roku odnotowano spadek liczby osób we wszystkich poziomach wykształcenia. Największy spadek liczby bezrobotnych należy zaobserwować w kategorii osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (spadek o 22 osoby) natomiast najmniejszy dotyczył osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (spadek o 3 osoby).

3.4. BEZROBOCIE W GMINACH

Problemem rynku pracy na obszarach wiejskich jest bezrobocie ukryte, dominacja mało efektywnego rolnictwa oraz napływ ludności z miast na tereny wiejskie. Bezrobocie ukryte ma charakter strukturalny i jest spowodowane dysproporcją między przyrostem ludności wiejskiej a możliwościami jej zatrudnienia. Średnie i duże inwestycje omijają często wieś ze względu na zły stan infrastruktury drogowej i biznesowej. Na lokalnych rynkach działają głównie mikroprzedsiębiorcy lub

osoby prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze. To sprawia, że na tym rynku pracy jest gorzej niż w miastach a bezrobocie na wsi jest bardziej trwałe niż bezrobocie w mieście. Większość gospodarstw na wsi to niewielkie gospodarstwa rodzinne. Z powodu rozwijającej się mechanizacji, pracy w gospodarstwach jest coraz mniej. Należy zauważyć także, że z uwagi na wymagania sanitarne narzucone przez Unię Europejską, którym "drobni" rolnicy nie byli w stanie sprostać, wiele hodowli zwierząt zostało zlikwidowanych a rolnicy zajmują się głównie uprawą roślin, która nie jest tak czasochłonna. Rolnicy, którzy nie mają zajęcia, w większości nie mogą się zarejestrować w Urzędzie jako osoby bezrobotne, nawet wtedy jeśli pracowali dodatkowo na etacie poza rolnictwem – zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotnym może być ta osoba, która nie jest właścicielem lub posiadaczem nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych przekraczających 2 ha przeliczeniowe. Pracują dorywczo przy pracach sezonowych.

Inne bariery rozwoju wsi to niskie kwalifikacje wiejskiej ludności, mała siła nabywcza, tradycja szarej strefy.

Powiat sokołowski jest obszarem typowo rolniczym, więc dominującą część osób bezrobotnych stanowią mieszkańcy wsi. Bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich w powiecie sokołowskim na koniec grudnia 2022 roku było 595 osób. Stanowili oni 51,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W tej grupie 54,4% stanowiły kobiety (324 osoby). W analogicznym okresie 2021 roku bezrobotnych zamieszkałych na wsi było o 87 osób więcej (59%). Należy zauważyć, iż w porównaniu do roku 2021 zmniejszyła się liczba bezrobotnych mężczyzn zamieszkałych na wsi o 53 osoby.

**Bezrobotni zarejestrowani z poszczególnych gmin w powiecie sokołowskim na dzień 31.12.2022 r.
(w wybranych kategoriach)**

L.p.	Miasto/Gmina	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Kobiety	Będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy			
				Do 30 roku życia	Do 25 roku życia	Powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
1.	Miasto Sokołów Podlaski	513	251	127	62	112	256
2.	Gmina Sokołów Podlaski	133	83	48	24	25	73
3.	Gmina Bielany	58	37	27	8	5	30
4.	Gmina Ceranów	46	25	18	15	8	18
5.	Jabłonna Lacka	86	44	28	20	17	37
6.	Miasto Kosów Lacki	45	26	9	6	12	20
7.	Gmina Kosów Lacki	74	37	33	17	14	34
8.	Gmina Repki	79	43	30	15	10	41
9.	Gmina Sabnie	54	20	15	7	13	31
10.	Gmina Sterdyń	65	35	26	18	14	30
Ogółem		1153	601	361	192	230	570

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Z analizy danych statystycznych wynika, iż w końcu grudnia 2022 roku najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało w mieście Sokołów Podlaski – 513 osób. W ogólnej liczbie zarejestrowanych przeważały kobiety – 52%. Najwięcej bezrobotnych kobiet zamieszkiwało w gminie Bielany 63% oraz w gminie Sokołów Podlaski – 62%. Najmniej bezrobotnych kobiet było w gminie Sabnie – 37% oraz w mieście Sokołów Podlaski – 49%]. Wśród głównych przyczyn braku aktywności zawodowej kobiet w powiecie sokołowskim wymienić należy: sprawowanie opieki nad dziećmi/osobami zależnymi, utrudniony dojazd do pracy, często spowodowany brakiem prawa jazdy kat. B oraz znacznie mniejsza ilość ofert pracy. Zauważyć należy także, że nie wszystkie zarejestrowane kobiety rzeczywiście poszukują pracy. W niektórych przypadkach rejestracja w urzędzie pracy wynika wyłącznie z chęci korzystania z ubezpieczenia społecznego lub z przekonania o konieczności posiadania statusu osoby bezrobotnej, nie zaś z realnego zamiaru poszukiwania zatrudnienia.

Porównując dane z 2021 roku i 2022 roku stwierdzić należy, że liczba zarejestrowanych w końcu grudnia, w obu następujących po sobie latach, spadła w każdej z gmin za wyjątkiem Gminy Jabłonna Lacka (liczba bezrobotnych wzrosła o 9 osób). Największy spadek odnotowano w Gminie Sabnie o 25 osób, najmniejszy zaś w mieście Sokołów Podlaski – spadek o 2 osoby.

Zjawisko bezrobocia na wsi ma inny charakter niż w mieście i jest zdecydowanie trwalsze. Dodatkowo rynek pracy na terenach wiejskich jest mniej elastyczny. Miasta dysponują rozleglejszym rynkiem pracy i stwarzają swym mieszkańcom większe szanse na znalezienie zatrudnienia. Należy pamiętać, iż statystyki nie wykazują rzeczywistego poziomu bezrobocia na wsi – przede wszystkim nie uwzględniają bezrobocia ukrytego w gospodarstwach indywidualnych. Część osób mieszkających na wsi nie prowadzi gospodarstw rolnych a ich aktywność zawodowa ogranicza się wyłącznie do prac sezonowych podejmowanych w innych gospodarstwach sadowniczych, gospodarstwach zajmujących się uprawą owoców miękkich lub wykonywania prac dorywczych.

Należy również zaznaczyć, iż znaczącym problemem bezrobotnych zamieszkujących na wsi, jest niska mobilność przestrzenna, która głównie dotyczy osób starszych.

4. ZADANIA W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

4.1. POLITYKA RYNKU PRACY – PODSTAWOWE USŁUGI RYNKU PRACY

Podstawowymi usługami rynku pracy świadczonymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim są:

- pośrednictwo pracy,
- usługi EURES,
- poradnictwo zawodowe,
- organizacja szkoleń.

4.1.1. POŚREDNICTWO PRACY

✓ Oferty pracy

Pośrednictwo pracy jest procesem mającym na celu pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia oraz wsparcie pracodawców w znalezieniu odpowiednich pracowników.

Pracodawcy korzystający z pomocy Urzędu są objęci opieką doradców klienta instytucjonalnego, którzy odpowiadają za stałą współpracę w zakresie udzielanej pracodawcy pomocy, w tym ustalanie zapotrzebowania na nowych pracowników, pozyskiwanie ofert pracy czy informowanie o możliwościach wsparcia w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Od stycznia do grudnia 2022 roku tut. Urząd pozyskał do realizacji 674 oferty pracy (w tym 318 ofert pracy niesubsydiowanej z czego 15 ofert pracy przeznaczone było dla osób z niepełnosprawnościami). Jest to o 7% mniej względem roku 2021, kiedy to pozyskano 723 oferty pracy. Zgromadzone dane pozwalają na stwierdzenie, iż łączna liczba miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wyniosła 4277 względem 3690 miejsc pracy w roku 2021.

W stosunku do lat poprzednich, liczba miejsc pracy w dalszym ciągu wyraźnie przeważa ilość ofert pracy ze względu na fakt, iż pracodawcy zgłaszający ofertę pracy zazwyczaj zainteresowani są pozyskaniem większej ilości kandydatów na wolne miejsca pracy.

Z analizy danych dokonanych przez tut. Urząd jednoznacznie wynika, iż najpopularniejszymi i dominującymi kryteriami stawianymi przez pracodawców kandydatom do zatrudnienia na stanowiskach specjalistycznych były: doświadczenie zawodowe, uprawnienia do obsługi maszyn i urządzeń stanowiskowych, uprawnienia UDT, prawo jazdy kat. C oraz C+E, znajomość obsługi branżowego, nierzadko specjalistycznego oprogramowania. W 2022 roku przeważały oferty pracy dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym, a następnie średnim ogólnokształcącym lub średnim zawodowym o ugruntowanej znajomości zawodu, a także umiejętnościach praktycznych.

Spora ilość ofert pracy dotyczyła wykonywania pracy niewymagającej posiadania specyficznych kwalifikacji zawodowych, a kierowane były one głównie do osób bez wykształcenia, cechujących się jedynie chęcią do pracy, czy też posiadaniem tzw. umiejętności „miękkich” takich jak umiejętność pracy w zespole, samodzielność, dyspozycyjność czy też zdolności manualnych.

W tym obszarze w większości przypadków poszukiwano osób na stanowiska związane z szeroko rozumianą branżą produkcyjną, głównie w przemyśle spożywczym. Urząd nie odnotował ofert pracy zdalnej, która mogłaby być wykonywana w miejscu zamieszkania.

Wszystkie osoby zainteresowane podjęciem zatrudnienia mogły skorzystać z ofert pracy przedstawianych bezpośrednio u doradców klienta pełniących funkcję pośredników pracy oraz prezentowanych w tut. Urzędzie na tablicach ogłoszeniowych. Oferty pracy przedstawiane były także w formie zdalnej poprzez rozmowy telefoniczne czy pocztę elektroniczną.

Przez cały czas wszystkie oferty pracy były publikowane na stronie internetowej Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim www.sokolowpodlaski.praca.gov.pl oraz na stronie publicznych służb zatrudnienia w tzw. Centralnej Bazie Ofert Pracy www.oferty.praca.gov.pl.

Ranking ofert pracy zgłoszonych w 2022 r. wg zawodów – najliczniejsze grupy (ograniczenie do 30 ofert)

nazwa zawodu	kod zawodu	liczba stanowisk
Pracownik produkcji	754903	1128
Pomocniczy robotnik przemysłowy	932911	810
Rozbieracz-wykrawacz	751104	685
Pakowacz ręczny	932101	328
Robotnik gospodarczy	515303	82
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	411090	69
Robotnik magazynowy	933304	65
Operator maszyn do obróbki skrawaniem	722303	63
Sprzedawca*	522301	59
Rzeźnik-wędliniarz	751105	55
Pozostali spawacze i pokrewni	721290	55
Ślusarz	722204	50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

✓ Podjęcia pracy

Najczęstszą przyczyną wyrejestrowania osób bezrobotnych z ewidencji są podjęcia pracy. W roku 2022 pracę podjęło 1 063 osoby, w tym 243 osoby w ramach ofert prac subsydiowanych i 820 w ramach ofert prac niesubsydiowanych.

✓ Współpraca z pracodawcami

W rejestrze pracodawców na koniec grudnia 2022 roku figurowało 3 998 firm i instytucji, z czego 156 to nowi pracodawcy, którzy po raz pierwszy korzystali z usług tut. Urzędu. Pośrednicy pracy promowali oferowane usługi i pozyskiwali oferty pracy głównie poprzez kontakty bezpośrednie z pracodawcami, kontakty telefoniczne czy drogą mailową.

Realizacja ofert pracy każdorazowo odbywała się w sposób uzgodniony z pracodawcą m.in. bezpośrednio zgłaszanie się do pracodawcy czy organizowanie tzw. giełd pracy (spotkanie z pracodawcą wszystkich kandydatów do pracy w jednym terminie w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy). W 2022 roku giełdy pracy zorganizowano dla firm REAL S.A oraz KNYCHTECH Przemysław Knych. Ponadto organizowano 4 spotkania z Wojskowym Centrum Rekrutacji w Siedlcach dotyczące naboru do czynnej służby wojskowej. Łącznie w spotkaniach tych uczestniczyły 24 osoby bezrobotne.

✓ **Zagraniczne oferty pracy**

Usługi EURES wspierające mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym świadczone są przez każde państwo członkowskie Unii Europejskiej lub EFTA. Celem tych usług jest ułatwienie swobodnego przepływu pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Usługi EURES są ogólnodostępne, bezpłatne i skierowane do osób poszukujących pracy, zainteresowanych wyjazdem do innego kraju w celach podjęcia pracy oraz do pracodawców, którzy chcą prowadzić rekrutację pracowników z zagranicy. EURES posiada sieć doradców w celu dostarczenia informacji potrzebnych osobom poszukującym pracy i pracodawcom. W Polsce doradcy EURES działają przy wojewódzkich urzędach pracy a doradców wspierają pośrednicy pracy znajdujący się w każdym powiatowym urzędzie pracy.

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim zagraniczne oferty pracy wpływają za pośrednictwem m.in. Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie. Liczba przekazanych zagranicznych ofert pracy w 2022 roku wyniosła 195 na 1689 wakatów. Najwięcej ofert wpłynęło od pracodawców z Niemiec –(87 ofert pracy), z Norwegii (35) oraz z Estonii (19).

Zagraniczni pracodawcy poszukują pracowników w różnych branżach. Firmy z zagranicy oczekują także wykwalifikowanych fachowców i specjalistów. Ponadto część ofert dotyczyła prac sezonowych w rolnictwie i ogrodnictwie oraz transporcie.

✓ **Pośrednictwo pracy dla osób bezrobotnych**

Udzielając pomocy osobie zarejestrowanej doradca klienta opiera się na przygotowanym wspólnie z klientem Indywidualnym Planie Działania określającym planowane do realizacji formy wsparcia i działania realizowane przez bezrobotnego mające na celu pomoc w znalezieniu i utrzymaniu zatrudnienia. W 2022 roku Indywidualnym Planem Działania zostało objętych 1 826 osób.

Pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego odnotowali 12 398 kontaktów (w tym telefonicznych i mailowych) do osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w efekcie których przedstawiono 1 947 propozycji pracy oraz 407 propozycji stażu.

4.1.2. ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim obsługuje pracodawców, którzy chcieliby zatrudnić cudzoziemców. Dokumentami wydawanymi przez Urząd, które umożliwiają aktualnie legalne zatrudnienie cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są: oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca. W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie, od 24.02.2022 r. pracodawcy mają również możliwość skorzystania ze złożenia powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy dla obywateli Ukrainy.

W 2022 roku cudzoziemcy, za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim, najczęściej podejmowali pracę w branży: rolniczej, budowlanej, mięsnej, produkcyjnej, spożywczej i transportowej.

✓ **Zatrudnianie cudzoziemców w oparciu o oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy**

Obywatele 6 państw, tj. Ukrainy, Białorusi, Rosji, Gruzji, Armenii i Mołdawii mogą podejmować pracę nie sezonową, bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę, przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące na podstawie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanych do ewidencji. Dokumenty te składane są do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na

siedzibę lub miejsce stałego pobytu podmiotu powierzającego wykonywanie pracy. Opłata za złożenie oświadczenia w 2022 roku zwiększyła się z kwoty 30 złotych na 100 złotych.

Od 28 października 2022 r. obowiązują nowe przepisy dotyczące pracy obywateli Rosji. Od tego dnia pracodawca nie ma możliwości złożenia oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w celu zatrudnienia obywatela Rosji.

W 2022 roku wpłynęło do siedziby tutejszego Urzędu ogółem **1 916** oświadczeń, w tym dla 878 kobiet (w 2021 roku – 2 678). Wpisanych do ewidencji zostało 1 868 oświadczeń. Najliczniejszą grupę ze względu na kraj pochodzenia cudzoziemca, której powierzono pracę stanowili obywatele Ukrainy w liczbie 995 osób, następnie obywatele Białorusi – 734 osoby, Gruzji – 79 osób, Mołdawii – 75 osób, Rosji – 20 osób i Armenii – 13 osób.

✓ **Zezwolenia na pracę sezonową**

Zezwolenie na pracę sezonową może być wydane dla obywateli wszystkich państw spoza UE i EOG w zakresie działalności bezpośrednio związanych z: rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem, rybactwem, gastronomią i zakwaterowaniem. Praca sezonowa to praca wykonywana przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym. W celu uzyskania zezwolenia na pracę sezonową pracodawca musi złożyć wniosek do urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę swojej firmy lub miejsce zamieszkania. Opłata za złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wynosi 30 złotych.

W 2022 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim wpłynęło 26 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową dla obywateli Ukrainy, w tym dla 14 kobiet. Wydanych zostało 11 zezwoleń na pracę sezonową, natomiast 17 wniosków zostało umorzonych na wniosek pracodawców lub z urzędu (cudzoziemiec w ciągu 120 dni nie zgłosił się do wykonywania pracy).

✓ **Powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy**

Po wejściu w życie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, możliwe jest powierzenie pracy obywatelom Ukrainy na podstawie powiadomienia, które należy złożyć elektronicznie przez portal praca.gov.pl. Jeśli obywatel Ukrainy wjechał do Polski ze względu na działania wojenne w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i jego pobyt w Polsce został uznany za legalny, to jego pracę można zalegalizować na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy. Powiadomienie składa pracodawca do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania w terminie 14 dni od podjęcia pracy przez cudzoziemca. Złożenie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy nie podlega opłacie.

W 2022 roku wpłynęło do Urzędu 1 229 powiadomień, w tym 974 powiadomienia dla kobiet.

**Zestawienie wydanych w 2022 roku oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy,
przyjętych wniosków w celu wydania zezwolenia na pracę sezonową
oraz powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy**

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej, Ukrainy			
	1 916	878	1 038
Ukraina	995	519	476
Białoruś	734	301	433
Gruzja	79	15	64
Mołdawia	75	32	43
Rosja	20	7	13
Armenia	13	4	9
Umowa o pracę	214	60	154
Umowa zlecenie	1 702	818	884
Liczba przyjętych wniosków w celu wydania zezwolenia na pracę sezonową			
W tym:			
Ukraina	26	14	12
Umowa zlecenie	6	1	5
Umowa o pomocy przy zbiorach	20	13	7
Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową			
na podstawie przyjętych wniosków	11	6	5
Powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy			
	1 229	974	255
Umowa o pracę	89	52	37
Umowa zlecenie	1 111	898	213
Umowa o pomocy przy zbiorach	29	24	5

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim*

✓ **Informacja starosty**

Test rynku pracy jest to informacja starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy. W tym celu pracodawca zgłasza ofertę pracy na stanowisko, na którym ma być zatrudniony cudzoziemiec.

Oznacza to, że cudzoziemiec może uzyskać zezwolenie na pracę u danego pracodawcy dopiero wtedy, gdy okaże się, że wśród osób poszukujących pracy zarejestrowanych w urzędzie pracy nie ma takich, które mogą spełnić wymagania pracodawcy. Jeżeli wśród zarejestrowanych w urzędzie pracy

brak jest osób, spośród których można przeprowadzić rekrutację, informacja taka wydawana jest przez starostę maksymalnie w ciągu 14 dni od dnia złożenia oferty w urzędzie. Natomiast w przypadku przeprowadzenia rekrutacji informacja jest wydawana w ciągu 21 dni. Informacja starosty wydawana jest przez starostę i przekazywana pracodawcy, który składa ją jako załącznik do wniosku o zezwolenie na pracę cudzoziemca.

W 2022 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim, w związku z 77 wnioskami o wydanie informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu, wydał informację na 3179 miejsc pracy. W porównaniu do 2021 roku liczba miejsc pracy dla cudzoziemców zwiększyła się o 28%. Były to miejsca pracy dla pracowników wykonujących przede wszystkim prace proste, głównie w produkcji spożywczej.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy								
	135	388	667	1502	2450	5154	2 678	1 916
Ukraina	128	323	552	1320	2016	3772	1 968	995
Białoruś	71	56	92	95	269	985	510	734
Gruzja	-	1	19	51	31	124	76	79
Mołdawia	-	1	2	35	86	81	49	75
Rosja	-	7	1	-	31	179	74	20
Armenia	-	-	1	1	17	13	1	13
Liczba wniosków o wydanie informacji starosty o sytuacji na lokalnym rynku pracy								
	-	39 wniosków na 419 miejsc pracy	70 wniosków na 924 miejsc pracy	48 wniosków na 1450 miejsc pracy	70 wniosków na 1369 miejsc pracy	65 wniosków na 1401 miejsc pracy	94 wnioski na 2 476 miejsc pracy	77 wniosków na 3 179 miejsc pracy
Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową								
	-	-	-	61 przyjętych wniosków 45 wydanych zezwoleń	57 przyjętych wniosków 36 wydanych zezwoleń	62 przyjęte wnioski 48 wydanych zezwoleń	73 przyjęte wnioski 53 wydane zezwolenia	26 przyjęte wnioski 11 wydanych zezwoleń

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

4.1.3. PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA

Poradnictwo zawodowe to usługa, która ma na celu udzielenie pomocy osobie bezrobotnej i poszukującej pracy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy w szczególności na:

- ✓ udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu,
- ✓ udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,

- ✓ kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
- ✓ inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy,
- ✓ a pracodawcom pomocy:
- ✓ w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy,
- ✓ we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

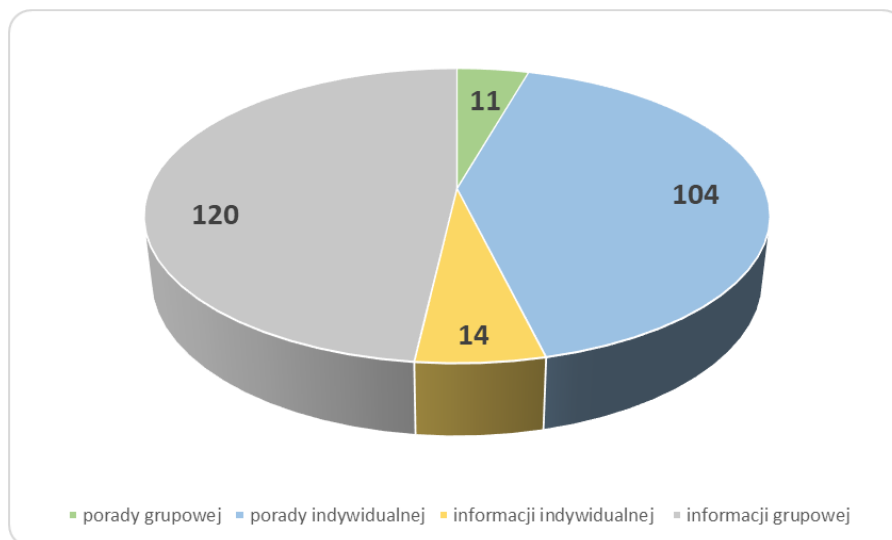
Poradnictwo zawodowe jest świadczone w formie porady indywidualnej lub grupowej. Poradnictwo indywidualne stanowi proces doradczy, który opiera się na bezpośrednich kontaktach doradcy zawodowego z osobą bezrobotną. Jest to wspólna praca doradcy zawodowego z klientem, aby mógł osiągnąć lepsze zrozumienie samego siebie, poznać wiedzę o świecie pracy i mógł realistycznie wybrać, zmienić lub dostosować się do warunków zatrudnienia.

Poradnictwo grupowe prowadzone jest w formie warsztatowej. Jest to skuteczny sposób pracy z ludźmi, którzy będąc członkami grupy, w atmosferze akceptacji i otwartości, mają możliwość poznania i zdefiniowania własnych problemów zawodowych, dokonania adekwatnej oceny siebie oraz rozwijania umiejętności podejmowania decyzji dotyczących planowania kariery zawodowej. Wsparcie ze strony doradcy zawodowego oraz uczestników zajęć pozwala na wygenerowanie nowych pomysłów, zerwanie z dotychczasowym sposobem postępowania, bywa inspiracją do podjęcia innych działań, na które uczestnik sam mógłby nie wpaść.

W roku 2022 z usług poradnictwa zawodowego skorzystało 249 osób, w tym:

- poradnictwem grupowym objęto 11 osób (2 grupy),
- z porady indywidualnej skorzystały 104 osoby,
- informacją indywidualną objęto 14 osób,
- informacją grupową 120 osób (14 grup).

Uczestnicy zajęć z poradnictwa zawodowego w 2022 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Doradca zawodowy, w ramach projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, opiniował każdy wniosek o skierowanie na szkolenie indywidualne w zakresie

predyspozycji zawodowych bezrobotnego. Poradnictwem zawodowym objęto także wszystkie osoby ubiegające się o przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Doradca zawodowy świadczył usługi w zakresie upowszechniania informacji zawodowej, która wspomaga proces podejmowania decyzji zawodowych, a także umożliwia klientom dokładniejszą orientację na rynku pracy. Informacje dotyczyły najczęściej możliwości współpracy z Urzędem sprzyjającej powrotowi na rynek pracy, omówienia poszczególnych form pomocy jakimi zajmuje się Urząd oraz danych o lokalnym rynku pracy.

Osoby młode zajmują szczególne miejsce na rynku pracy. Wspierając działania na rzecz tej grupy osób, nie ograniczamy się jedynie do realizacji określonych programów, usług i instrumentów rynku pracy. W 2022 r. odbyły się dwa spotkania z uczniami ze szkoły podstawowej i średniej. Przeprowadzone zajęcia dotyczyły orientacji zawodowej oraz dalszych możliwości edukacyjnych. Omówiono różne zawody oraz zwrócono uwagę na zawody perspektywiczne, rozwijające się, na które w niedługiej przyszłości może być duże zapotrzebowanie. W trakcie zajęć, zachęcano młodzież do kontynuowania nauki, ale też przygotowywania się do wejścia na rynek pracy dla tych, którzy wybiorą podjęcie pracy po szkole. Podkreślano rolę kompetencji miękkich, które w obecnej chwili są bardziej cenione i mogą zdecydować o zatrudnieniu. Przedstawiono możliwości wsparcia ze strony urzędu w wejściu na rynek pracy.

Ponadto raz w roku, w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy, odbywa się spotkanie związane z badaniem pn. „Barometr zawodów”, w którym brali udział pracownicy Urzędu, przedstawiciele szkół kształcenia zawodowego w roli specjalistów lokalnego rynku pracy. Ich spostrzeżenia są zebrane i odnotowane poprzez to narzędzie, a sam Barometr zawodów pomaga obserwować tendencje zmieniające się na rynku pracy. Na tej podstawie generowane są informacje (na kolejny rok), w jakich zawodach poszukiwani będą pracownicy, w jakich są nadwyżki i rezerwy na rynku pracy, a w jakich sytuacja jest zrównoważona. W związku z tym, iż badanie odnosi się do prognozowania na poziomie powiatów, możliwa jest identyfikacja potrzeb w naszym powiecie sokołowskim, ale także w skali województwa i całego kraju, ponieważ badanie przeprowadzane jest we wszystkich Urzędach Pracy w Polsce. Odbiorcami informacji pozyskanych w Barometrze zawodów są osoby poszukujące pracy, pracujące, zainteresowane zmianą kwalifikacji, a także uczniowie przygotowujący się do wejścia na rynek pracy, podmioty gospodarcze poszukujące pracowników oraz wszyscy zainteresowani rynkiem pracy.

W powiecie sokołowskim ocenia się, że w 2023 r. większość zawodów utrzyma się w równowadze rynkowej, natomiast te w deficycie przedstawiono w tabeli poniżej (kolejność alfabetyczna).

Zawody bardzo deficytowe i deficytowe w 2023 rok na podstawie barometru zawodów	
analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych	operatorzy obrabiarek skrawających
dentyści	opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy	piekarze
farmaceuci	pielęgniarki i położne
fryzjerzy	pracownicy ds. jakości
inspektorzy nadzoru budowlanego	pracownicy ds. rachunkowości i księgowości
inżynierowie elektrycy i energetycy	pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych

kierowcy autobusów	pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	pracownicy socjalni
kierownicy budowy	przetwórcy mięsa i ryb
lekarze	psycholodzy i psychoterapeuci
magazynierzy	ratownicy medyczni
monterzy instalacji budowlanych	robotnicy budowlani
murarze i tynkarze	samodzielni księgowi
nauczyciele praktycznej nauki zawodu	spawacze
nauczyciele przedmiotów zawodowych	specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	ślusarze

4.1.4. ORGANIZACJA SZKOLEŃ

Ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych jest niezbędne ze względu na rozwój nowoczesnych technologii i zmieniającą się strukturę popytu na pracę. Niemal na wszystkich stanowiskach pracy rosną wymagania, a nowe zadania wymuszają zarówno od osób poszukujących pracy jak i pracowników dostosowanie się do nowych technologii oraz zmieniającej się organizacji pracy. W takiej sytuacji pomocą mogą być szkolenia organizowane przez Urząd, które odbywają się w formie szkoleń grupowych, szkoleń indywidualnych lub szkoleń organizowanych w ramach bonu szkoleniowego.

Głównym celem szkoleń osób bezrobotnych i innych uprawnionych jest podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie;
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Koszt szkolenia w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie może przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia.

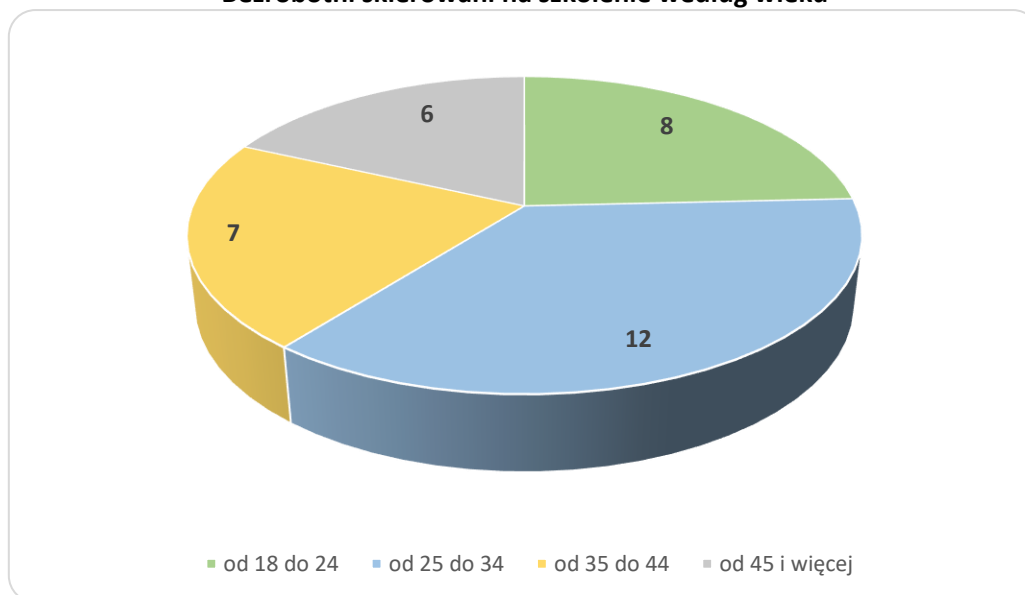
Szkolenia przeprowadzone przez tut. Urząd organizowane były w trybie szkoleń indywidualnych. Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w roku 2022 skierował na szkolenia 33 osoby bezrobotne. Znaczącą większość stanowili mężczyźni (27 osób), kobiet zdecydowanych podnieść swoje kwalifikacje było 6.

Szkolenia, o których mowa powyżej, sfinansowane zostały z następujących źródeł:

- z Funduszu Pracy – 15 osób,
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 8 osób,
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 10 osób.

W omawianym okresie sprawozdawczym szkolenia, podwyższające kwalifikacje zawodowe oraz umożliwiające zdobycie nowych zawodów ukończyło ogółem 33 osoby.

Bezrobotni skierowani na szkolenie według wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Spośród szkoleń indywidualnych w minionym roku największe zainteresowanie wzbudzały szkolenia, dzięki którym osoby bezrobotne mogły uzyskać lub podwyższyć różne kwalifikacje zawodowe lub uzyskać nowy zawód.

Najczęściej finansowane były następujące szkolenia:

- Operator wózka widłowego,
- Operator koparko-ładowarki,
- Kwalifikacja wstępna, przyspieszona w zakresie przewozu rzeczy,
- Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym.

4.1.5. STUDIA PODYPLOMOWE

Urząd, na wniosek osób uprawnionych, może sfinansować z Funduszu Pracy koszty studiów podyplomowych należne organizatorowi studiów, do wysokości 100%, jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia. Za okres uczestnictwa w zajęciach przewidzianych programem studiów osoba bezrobotna otrzymuje stypendium w wysokości 20% zasiłku dla bezrobotnych. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Urząd zawiera z wnioskodawcą umowę o dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych, która określa w szczególności prawa i obowiązki stron oraz wysokość i tryb przekazywania środków na pokrycie kosztów studiów podyplomowych w formie bezpośrednich wpłat na konto organizatora tych studiów. Dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych może nastąpić jednorazowo lub w ratach za kolejne semestry studiów.

Osoby korzystające z dofinansowania kosztów studiów podyplomowych zobowiązane są do przedkładania w Urzędzie dokumentów potwierdzających kontynuację studiów podyplomowych oraz dyplom ukończenia tych studiów.

W 2022 roku z powyższej formy wsparcia skorzystały 4 osoby na łączną kwotę 18 826,38 zł.

4.2. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

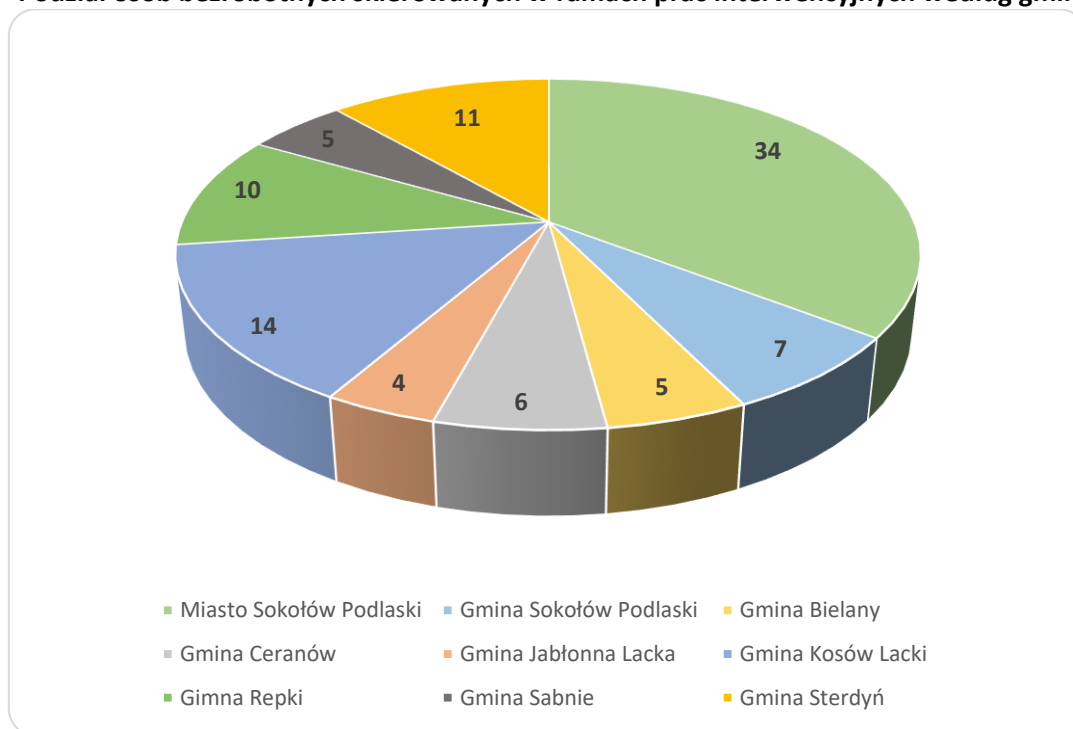
✓ Wybrane kategorie działań podejmowanych na wniosek pracodawcy

Prace interwencyjne

Prace interwencyjne mają na celu aktywizację osób bezrobotnych poprzez częściową refundację pracodawcom kosztów ich zatrudnienia, stwarzają możliwość uzyskania trwałego zatrudnienia. Spełniają również ważną rolę w zakresie wspierania rozwoju lokalnych przedsiębiorców. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy prace interwencyjne są skierowane do wszystkich osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, ale wysokość i okres refundacji uzależnione są od okresu zatrudnienia, jak również od kategorii osób skierowanych do tych prac.

Prace interwencyjne są wsparciem finansowym związanym z zatrudnieniem skierowanej osoby bezrobotnej. Instrument ten przynosi obustronne korzyści, ponieważ dla pracodawców zmniejsza koszty związane z zatrudnieniem nowego pracownika, natomiast dla osoby bezrobotnej zwiększa szanse na zatrudnienie.

Podział osób bezrobotnych skierowanych w ramach prac interwencyjnych według gmin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W okresie od 01.02.2022 r. do 31.12.2022 r. skierowano ogółem 96 osób bezrobotnych, w tym 54 kobiety (56,25%) i 1-go obywatela Ukrainy na nowo zorganizowane miejsca pracy oraz w ramach wymian w trakcie realizowanych umów:

- z Funduszu Pracy – 61 osób,
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 19 osób,

- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 16 osoby.

W okresie sprawozdawczym w/w formę wsparcia zakończyło 86 osób.

Program prac interwencyjnych jest jednym z najskuteczniejszych zatrudnieniowo programów rynku pracy, jego efektywność zatrudnieniowa po 9-miesięcznym okresie refundacji wyniosła 94% (81 osób).

Na zadanie te wydatkowano w roku 2022 kwotę 607 586,28 zł, w tym:

- 1) w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm – 387 561,76 zł,
- 2) w ramach projektu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 114 221,37 zł,
- 3) w ramach projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 105 803,15 zł.

Roboty publiczne

Roboty publiczne mają przede wszystkim zapobiegać odpływom do bierności zawodowej bezrobotnych, szczególnie tych, którzy są w bardzo niekorzystnej sytuacji na rynku pracy poprzez ich czasowe zatrudnienie. Roboty publiczne są też inicjowane w celu zapewnienia bezrobotnym określonego wsparcia dochodowego oraz zapewniają rozwój i poprawę infrastruktury w powiecie.

Roboty publiczne to zatrudnienie osoby bezrobotnej przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty (z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy oraz organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

W 2022 roku skierowano do zatrudnienia w ramach robót publicznych ogółem 32 osoby bezrobotne (w tym 1 osoba bezrobotna obywatel Ukrainy) w ramach środków z Funduszu Pracy.

W okresie ww. formę wsparcia zakończyło 26 osób (2 osoby z 2021 roku). Po zakończeniu okresu refundacji zatrudnienie kontynuowało 26 osób. Efektywność programu wyniosła 100 %.

Staż

Staż zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy to nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania prac przez realizowanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Osoba bezrobotna odbywa staż na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą według programu stażu. Osoby bezrobotne wkraczające na rynek pracy mają możliwość uzyskania doświadczenia zawodowego, na określonym stanowisku poprzez udział w stażu. Powiatowy Urząd Pracy do odbycia stażu kieruje także osoby, dla których zachodzi konieczność zmiany ścieżki kariery zawodowej. Poprzez udział w stażu osoby te mogą uzyskać dodatkowe kwalifikacje, na innym stanowisku niż dotychczas zajmowane. W okresie odbywania stażu osoba bezrobotna otrzymuje stypendium w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych.

W 2022 roku w ramach tej formy sfinansowano odbywanie stażu dla 164 osób ogółem, w tym:

- z Funduszu Pracy – 127 osób (w tym 22 osoby bezrobotne będące obywatelami Ukrainy),
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 22 osoby,

- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 15 osób.

W okresie sprawozdawczym w.w formę wsparcia zakończyło 158 osób (34 osoby z 2021 roku).

Po zakończeniu odbywania stażu 125 osób podjęło dalsze zatrudnienie. Efektywność programu wyniosła 80 %.

Zwrot kosztów przejazdu na staż

Zgodnie z art. 45 ustawy o promocji i instytucjach pracy, Starosta może dokonywać zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca odbywania stażu, przez okres trwania stażu.

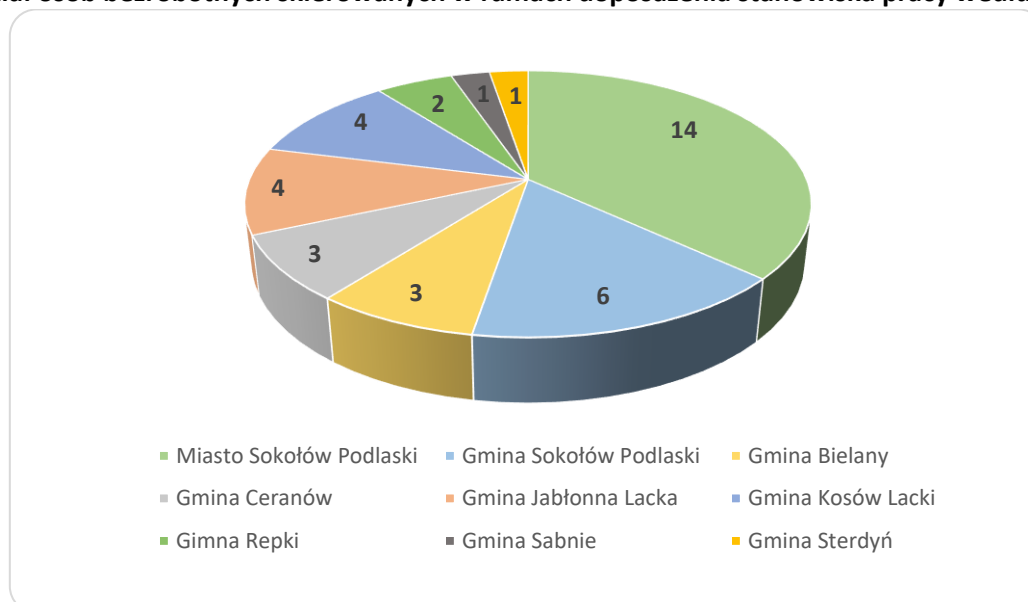
W 2022 r. z tej formy wsparcia skorzystało 57 osób bezrobotnych odbywających staż, na którą wydatkowano kwotę 46 133,77 zł.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego

Jedną z form wspierania małej i średniej przedsiębiorczości jaką proponuje powiatowy urząd pracy jest refundacja poniesionych kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Warunkiem prawidłowego wywiązania się z warunków umowy jest zatrudnianie na utworzonym miejscu pracy skierowanego bezrobotnego przez okres, co najmniej 24 miesiące w pełnym wymiarze czasu pracy.

W 2022 roku zrefundowano 26 podmiotom poniesione koszty na wyposażenie stanowisk pracy, i utworzono 27 miejsc pracy.

Podział osób bezrobotnych skierowanych w ramach doposażenia stanowiska pracy według gmin

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W okresie od 01.02.2022 r. do 31.12.2022 r. skierowano ogółem 38 osób bezrobotnych, w tym 14 kobiet (36,84%) na nowo zorganizowane miejsca pracy i w ramach wymian w trakcie realizowanych umów:

- z Funduszu Pracy – 18 osób,
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 10 osób,
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 10 osób.

W okresie sprawozdawczym ww. formę wsparcia zakończyło 14 osób z kolei efektywność zatrudnieniowa po 24-miesięcznym okresie zatrudnienia wyniosła 93% (13 osób).

Na zadanie te wydatkowano w roku 2022 kwotę 810 000,00 zł, w tym:

- 1) w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm – 330 000,00 zł,
- 2) w ramach projektu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 210 000,00 zł,
- 3) w ramach projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 270 000,00 zł.

Prace społecznie użyteczne

Zgodnie z art. 73a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bezrobotni bez prawa do zasiłku korzystający ze świadczeń pomocy społecznej mogą być kierowani do wykonywania prac społecznie użytecznych. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między Starostą a Gminą na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy Urząd Pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Na wniosek gminy, powiatowy urząd pracy może skierować osoby uprawnione do wykonywania prac społecznie użytecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze 10 godzin tygodniowo.

W 2022 roku zostały podpisane pomiędzy Starostą Sokołowskim a Burmistrzem Miasta Sokołów Podlaski, Wójtem Gminy Jabłonna Lacka oraz Wójtem Gminy Sterdyń porozumienia na organizację prac społecznie użytecznych. Skorzystało z nich 45 osób.

Finansowanie ze strony Powiatowego Urzędu Pracy pochodziło ze środków Funduszu Pracy.

Udział wybranych grup bezrobotnych w formach aktywizacji zawodowej

Forma aktywizacji	Liczba skierowanych osób bezrobotnych	w tym					
		kobiet	zamieszkałych na wsi	do 30 rok życia	długotrwale bezrobotne	powyżej 50 roku życia	niepełnosprawnych
Prace interwencyjne	96	54	59	53	18	6	1
Roboty publiczne	32	5	22	2	5	21	0
Staże	164	130	85	114	22	4	3
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych	38	14	23	17	9	6	2
Prace społecznie użyteczne	45	23	8	3	39	23	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Zwrot części albo całości kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne w ramach art.57 a ustawy

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 8 kwietnia 2022 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 830) oraz z dnia 8 czerwca 2022 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1383) o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw **Powiatowy Urząd Pracy realizował nowy instrument wsparcia.**

Nowa forma wsparcia, w ramach art. 57a, skierowana została dla podmiotów prowadzących dom pomocy społecznej (DPS) albo jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (WriPZ). Forma ta pozwala na zwrot do 12 miesięcy część albo całości kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne. Podmiot prowadzący DPS albo jednostka organizacyjna WriPZ nie może wystąpić z wnioskiem o zwrot kosztów, na pracownika, który w okresie ostatnich 6 miesięcy był zatrudniony w tym domu pomocy społecznej albo w tej jednostce organizacyjnej WriPZ.

Wysokość zwrotu kosztów jest ustalana w umowie i nie może przekroczyć kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W 2022 roku podpisano 2 umowy i skierowano 2 osoby bezrobotne, w tym 1 obywatelkę Ukrainy. W ramach ww. umów w danym roku zostały przekazane refundacje w wysokości 20 196,74 zł.

✓ ***Działania podejmowane na wniosek osoby bezrobotnej***

Bon na zasiedlenie dla bezrobotnego do 30 roku życia

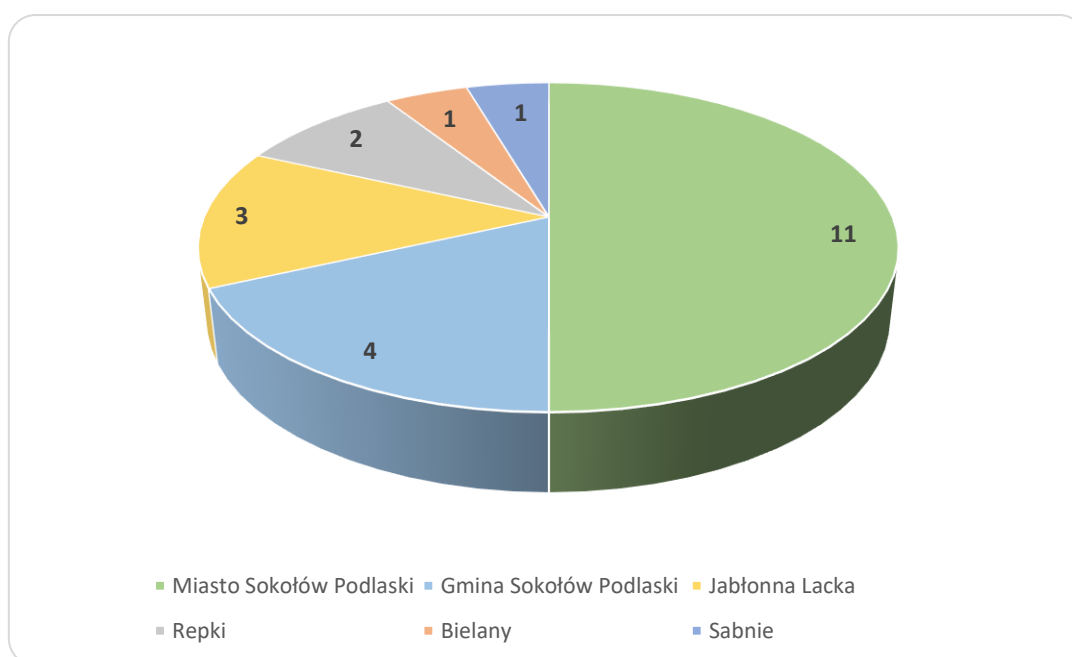
Na wniosek osoby bezrobotnej do 30 roku życia może być przyznany bon na zasiedlenie, który stanowi gwarancję przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania, jeżeli:

- z tytułu ich wykonywania wnioskodawca będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym,
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie,;
- będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Bon na zasiedlenie może zostać przyznany w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, przeznacza się go na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

W 2022 roku przyznano 22 bony na zasiedlenie na łączną kwotę 240 700,00 zł. Stawka jednego bonu na zasiedlenie wynosiła w 2022 roku do 11 000,00 zł.

Bezrobotni, którym przyznano bon na zasiedlenie z podziałem na gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Środki na podjęcie działalności gospodarczej

Sytuacja na lokalnym rynku pracy wymusza poszukiwania nowych form ograniczających poziom bezrobocia. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stwarza możliwość przyznania środków na podjęcie działalności gospodarczej. Program ten adresowany jest do osób przedsiębiorczych, które same chcą stworzyć dla siebie miejsce pracy.

W 2022 roku środki na podjęcie działalności gospodarczej przyznano ogółem 55 osobom w ramach różnych źródeł finansowania, w tym:

- z Funduszu Pracy – 10 osób,
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 19 osób,
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim (IV)” – 21 osób,
- w ramach projektu pilotażowego „Nowoczesna Kobieta – Kierunek praca” – 4 osoby,
- ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 1 osoba.

Podobnie jak w roku poprzednim, najbardziej popularnym profilem podejmowanej działalności była:

- działalność usługowa – 46 dotacji,
- działalność produkcyjna – 6 dotacji,
- działalność handlowa – 3 dotacje.

Środki na podjęcie działalności gospodarczej są instrumentem, który charakteryzuje się wysoką skutecznością i cieszy dużym zadowoleniem korzystających z niego klientów.

Wsparcie udzielone na wniosek osoby bezrobotnej z podziałem na formy aktywizacji.

Forma aktywizacji	Liczba skierowanych osób bezrobotnych	w tym					
		kobiet	zamieszkałych na wsi	do 30 rok życia	długotrwale bezrobotne	powyżej 50 roku życia	niepełnosprawnych
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	55	21	28	26	10	1	1
Szkolenia	33	6	15	16	9	3	0
Bon na zasiedlenie	22	11	11	22	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Zagospodarowanie dostępnych funduszy umożliwiło skierowanie na różnego rodzaju działania aktywizacyjne 552 osoby, o 63 osoby więcej niż w roku 2021. Na uwagę zasługuje Krajowy Fundusz Szkoleniowy, gdzie możliwe było udzielenie wsparcia w kształceniu ustawicznym zdecydowanie licznej (517 osób) grupie pracowników i pracodawców.

5. PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

5.1. PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Ze względu na wynikające z wielu czynników zjawisko defaworyzowania na rynku pracy, Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w sposób szczególny podchodzi do wspierania niektórych grup bezrobotnych i poszukujących pracy. Dla znaczącej części z nich funkcjonują specjalnie wydzielone przedsięwzięcia.

W 2022 roku priorytetowo traktowaną grupą były osoby do 30 roku życia. Jest to po części konsekwencją zobowiązań wynikających z tzw. Gwarancji dla Młodzieży, zakładającej przedstawienie klientowi Urzędu będącemu w wieku 18-29 lat propozycji pracy lub innej formy pomocy w okresie pierwszych 4 miesięcy od zarejestrowania się lub przystąpienia do projektu. Tym samym rozpoczęto realizację w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER), projektu „*Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Sokołowskim (IV)*” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Jest to projekt przewidziany na rok 2020, 2021 i 2022. Budżet projektu w roku 2022 wyniósł 1 309 838,36 zł.

W ramach projektu zapewniono skrojone pod indywidualne potrzeby wsparcie dla 88 bezrobotnych osób młodych, w tym 44 kobiety, w podziale na kategorie:

- długotrwale bezrobotne - 11 osób, w tym 7 kobiet,
- z niskimi kwalifikacjami - 63 osoby, w tym 27 kobiet,

Część osób kwalifikowało się do więcej niż jednej kategorii lub nie wpisywało się, w żadną z nich.

Instrumenty rynku pracy, którymi objęto uczestników projektu w ramach proponowanego wsparcia aktywizacyjnego:

- staże – 22 osoby,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 19 osób,
- prace interwencyjne – 19 osób,
- bon na zasiedlenie – 10 osób,
- szkolenia – 8 osób,
- wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy – 10 osób.

Zgodnie z metodologią określoną na potrzeby sprawozdania MPiPS-02 załącznik nr 1 w 2022 roku 81 osób zakończyło udział w projekcie, z czego 70 osób podjęło zatrudnienie/samozatrudnienie. Program w 2022 roku uzyskał efektywność zatrudnieniową na poziomie 86,4%.

W 2022 roku realizowany był projekt „*Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim IV*” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 (RPO WM), współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Budżet projektu w roku 2022 wyniósł 1 208 567,89 zł.

W ramach projektu wsparciem objęto 72 osoby bezrobotne, w tym 25 kobiet. Uczestnikami projektu były osoby bezrobotne w większości znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym osoby:

- długotrwale bezrobotne - 12 osób, w tym 8 kobiet,
- z niskimi kwalifikacjami - 59 osób, w tym 18 kobiet,
- osoby powyżej 50 roku życia - 10 osób, w tym 3 kobiety,

- bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat – 4 osoby,
 - osoby z niepełnosprawnościami – 1 osoba, w tym 1 kobieta.
- Część osób kwalifikowało się do więcej, niż jednej z ww. kategorii.

W ramach projektu uczestników objęto następującymi instrumentami rynku pracy:

- staże – 15 osób,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 21 osób,
- prace interwencyjne – 16 osób,
- szkolenia – 10 osób,
- wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy – 10 osób.

Zgodnie z metodologią określoną na potrzeby sprawozdania MPiPS-02 załącznik nr 1, 67 osób zakończyło udział w projekcie, z czego 59 osób podjęło zatrudnienie. Program uzyskał efektywność zatrudnieniową na poziomie 88 %.

5.2. POZOSTAŁE PROGRAMY

✓ Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Kształcenia ustawiczne stało się jednym z najistotniejszych elementów strategii rozwoju współczesnej gospodarki, która w coraz większym stopniu opiera się na wiedzy, nowoczesnych technologiach oraz innowacjach. Stale uzupełniane kwalifikacje przyczyniają się do większej produktywności pracy i konkurencyjności gospodarki oraz umożliwiają elastyczne dopasowanie do ciągle zmieniających się potrzeb rynku pracy. Inwestycja w najcenniejsze zasoby nie musi być jednak skomplikowana i kosztowna, gdyż Urząd w swojej ofercie posiada środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, które stanowią dla pracodawców cenną pomoc.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Celem utworzenia KFS było zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Pracodawca starający się o dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego musi wnieść wkład własny w wysokości 20% kosztów, zaś 80% kosztów kształcenia ustawicznego sfinansuje KFS. W przypadku mikroprzedsiębiorstwa, tj. pracodawcy zatrudniającego do 10 osób, ze środków KFS można sfinansować 100% kosztów kształcenia ustawicznego. Jednak całość dofinansowania środkami KFS nie może przekroczyć wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika. Wsparcie kształcenia ustawicznego środkami KFS udzielane jest na zasadach pomocy de minimis.

W roku 2022 Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznał środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego stanowiące wydzieloną część Funduszu Pracy w wysokości 682 900,00 zł. Z kolei Rada Rynku Pracy przyznała środki tzw. rezerwy KFS w wysokości 21 158,42 zł.

Ogłoszenia o naborze wniosków pracodawców o przyznanie środków na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego zamieszczane były na tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu, ze wskazaniem priorytetów wydatkowania KFS na dany rok, terminu rozpoczęcia i zakończenia naboru wniosków oraz elementów, branych pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków. Nabory wniosków w 2022 roku ogłaszane były 13 razy. Łącznie wpłynęły 93 Wnioski o sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców ze środków KFS na

łącną kwotę w wysokości 967 739,20 zł. Pozytywnie rozpatrzono 8 wnioski, 8 Pracodawców zrezygnowało z wsparcia, 3 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia

	Liczba	Kwota
Liczba Pracodawców wnioskujących o wsparcie, w tym:		
Zawarte umowy	82	691 958,30
Wnioski nieuzupełnione w terminie	3	44 106,00
Rezygnacja pracodawców	8	231 674,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W 2022 roku w ramach podpisanych umów o sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy z Krajowego Funduszu Szkoleniowego wydatkowano kwotę 690 115,76 zł. W ramach przyznanych środków KFS ze sfinansowania/ dofinansowania kursów, egzaminów i studiów podyplomowych skorzystało 517 osób.

Poniższa tabela przedstawia pracodawców korzystających z tych środków wraz z liczbą pracowników.

Pracodawca	Liczba pracodawców objętych wsparciem KFS	Liczba przeszkolonych pracowników
Przedsiębiorca zatrudniający do 9 pracowników	27	46
Przedsiębiorca zatrudniający od 10 do 49 pracowników	15	75
Przedsiębiorca zatrudniający powyżej 50 pracowników	12	334
208Jednostki sektora finansów publicznych	11	62
RAZEM	65	517

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Szkolenia pracowników i pracodawców mają wpływ nie tylko na wzbogacenie ich wiedzy i umiejętności, ale także na funkcjonowanie firmy na rynku oraz na jej wewnętrzne stosunki. Przeszkoleni pracownicy efektywniej realizują zadania związane z ich stanowiskiem pracy, co niewątpliwie wpływa na ilość i jakość wyrobów czy usług, a w konsekwencji wiąże się ze wzrostem wydajności pracy i podniesieniem jej konkurencyjności. Ponadto inwestowanie w rozwój zawodowy pracowników ma wpływ na zwiększenie ich motywacji do pracy oraz stwarza im nowe możliwości w zakresie podejmowania nowych i trudniejszych zadań.

✓ **Projekt pilotażowy pt. „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy” realizowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy**

W październiku 2021 roku Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej przestało do urzędów pracy informacje, że ogłasza nabór wniosków o środki z rezerwy Funduszu Pracy na realizację projektów pilotażowych pod nazwą „Stabilna praca- silna rodzina”. Celem naboru było wypracowanie nowych metod, narzędzi oraz sposobów pomocy bezrobotnym, poszukującym pracy lub pracodawcom

tworzącym nowe miejsca pracy, w celu wypracowania rozwiązań systemowych, które będą mogły zostać zaimplementowane do porządku prawnego.

Szczególnie premiowane były projekty pilotażowe zawierające

- 1) rozwiązania skierowane do:
 - a) osób wyłączonej z rynku pracy z powodu opieki nad dziećmi/osobami zależnymi oraz seniorami, w szczególności rodziców powracających lub wchodzących na rynek pracy,
 - b) kobiet powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka, urlopie macierzyńskim lub wychowawczym, okresie bierności zawodowej związanym z wychowywaniem dzieci,
 - c) osób młodych do 30 roku życia, z grupy NEET (tj. osoby nieuczące się, niepracujące i nie szkolące się);
- 2) zawierające rozwiązania wspierające pracodawców w zatrudnianiu pracowników w formie pracy zdalnej mieszkających na terenach zagrożonych trwałą marginalizacją lub w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

W odpowiedzi na ogłoszenie tut. urząd podjął decyzję o przystąpieniu do realizacji projektu pilotażowego i 10 listopada 2021 roku wystąpił wniosek z projektem pilotażu skierowanym do 10 kobiet wyłączonej z rynku pracy z powodu opieki nad dziećmi, w tym kobiety powracające na rynek pracy po urodzeniu dziecka, urlopie macierzyńskim lub wychowawczym. Tytuł projektu- „Nowoczesna kobieta – kierunek praca”.

**DOFINANSOWANO
ZE ŚRODKÓW REZERWY FUNDUSZU PRACY
MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
NA PODSTAWIE OGŁOSZONEGO NABORU
NA PROJEKTY PILOTAŻOWE POD NAZWĄ
„STABILNA PRACA – SILNA RODZINA”**

NOWOCZESNA KOBIETA – KIERUNEK PRACA

Cel projektu: Zwiększenie możliwości zatrudnienia oraz jego utrzymania przez kobiety powracające na rynek pracy po urodzeniu dziecka, urlopie macierzyńskim lub wychowawczym, okresie bierności zawodowej związanym z wychowywaniem dzieci, zamieszkujące na terenach zmarginalizowanych, w tym kobiety do 30 roku życia z grupy NEET.

Formy wsparcia:

- doradztwo zawodowe;
- moduł przedsiębiorcy (w tym przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, bon pomostowy, usługa księgowa);
- moduł pracodawcy/umowa uaktywniająca (w tym refundacja pracodawcy lub przedsiębiorcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne, premia dla mentora/pracownika wyznaczonego przez pracodawcę do opieki nad nowozatrudnioną osobą, premia dla pracodawcy za utrwalenie zatrudnienia po wymaganym okresie);
- bon opiekuńczy, bon komunikacyjny dla skierowanej osoby bezrobotnej podejmującej zatrudnienie w ramach umowy uaktywniającej.

Całkowita wartość projektu w latach 2022–2023: 334 160,00 zł

W dniu 10 grudnia 2021 roku MRiPS poinformowało o rozstrzygnięciu naboru na realizację projektów pilotażowych. W ramach naboru wpłynęło 123 wnioski na realizację pilotaży. Wszystkie złożone projekty zostały ocenione pod względem formalnym, merytorycznym oraz finansowym. Na podstawie dokonanej oceny Komisja utworzyła listę 73 projektów pilotażowych rekomendowanych do realizacji. Na liście projektów rekomendowanych znalazł się projekt pilotażowy złożony przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim.

W związku z tym urząd rozpoczął rekrutację do projektu i 19 stycznia 2022 roku odbyło się pierwsze spotkanie z potencjalnymi kandydatkami do projektu. Zgłosiło się 19 kobiet.

24 stycznia 2022 roku została podpisana umowa o przyznanie środków rezerwy Funduszu Pracy na realizację projektu pilotażowego na podstawie ogłoszonego naboru na projekty pilotażowe pod nazwą „Stabilna praca- silna rodzina” na kwotę 334 160,00 zł. Okres realizacji 2022-2023.

Cel ogólny projektu pilotażowego: Aktywizacja zawodowa bezrobotnych kobiet zamieszkujących na terenie powiatu sokołowskiego, w szczególności na terenach gmin zmarginalizowanych tj. Bielany, Cerańów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń.

Cele szczegółowe: Zwiększenie możliwości zatrudnienia oraz jego utrzymania przez kobiety powracające na rynek pracy po urodzeniu dziecka, urlopie macierzyńskim lub wychowawczym, okresie bierności zawodowej związanym z wychowywaniem dzieci, zamieszkujące na terenach zmarginalizowanych, w tym kobiety do 30 roku życia z grupy NEET.

Wypracowane w projekcie pilotażowym rozwiązania oraz możliwość ich implementacji do przepisów prawnych:

W ramach projektu zostały zaproponowane nowe rozwiązania, które będzie można wdrożyć w przyszłości do projektowanej ustawy tj. premia na utrwalenie zatrudnienia dla pracodawcy, bon na opiekę, bon komunikacyjny, instytucja mentora, czyli osoby wybranej przez pracodawcę do opieki nad nowozatrudnionym pracownikiem.

Projekt zakładał trzy moduły: moduł promocyjno – rekrutacyjny, moduł przedsiębiorcy i moduł pracodawcy/umowa uaktywniająca.

W ramach modułu pierwszego zamieszczona została informacja o projekcie na stronie internetowej sokolowpodlaski.praca.gov.pl, tablicy ogłoszeń realizatora oraz we wszystkich urzędach gmin powiatu sokołowskiego. Kandydatki zainteresowane udziałem w projekcie składały do doradcy klienta wypełniony i podpisany Kwestionariusz rekrutacyjny. Do projektu zostało zakwalifikowanych 10 kobiet spełniających kryteria naboru, w tym: 3 osoby pochodziły z terenu gminy Jabłonna Lacka, 2 z terenu gminy Repki, 2 z miasta Sokołów Podlaski, 1 z gminy Kosów Lacki, 1 z gminy Sterdyń oraz 1 z gminy Bielany.

W ramach modułu przedsiębiorcy kandydaci mogli ubiegać się o przyznanie wsparcia finansowego na otwarcie działalności gospodarczej. Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej przyznana została 4 uczestnikom projektu. Maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 30 000,00 zł. W ramach tego modułu osoby, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej dodatkowo otrzymały przez okres pierwszych 6 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej bezpłatną usługę księgową w wysokości 300 zł miesięcznie oraz bon pomostowy w wysokości 700,00 zł miesięcznie, z przeznaczeniem na bieżące koszty prowadzonej działalności.

Bon pomostowy i usługa księgowa wypłacana była do 7 dnia kalendarzowego każdego miesiąca prowadzonej działalności gospodarczej. Bezpłatna usługa księgowa prowadzona była przez Biuro Rachunkowe wskazane przez Urząd. Całkowity koszt wsparcia dla jednej osoby to 36 000,00 zł. W opinii urzędu dodatkowe wsparcie oferowane w ramach projektu zwiększa odporność na potencjalne negatywne skutki gospodarcze.

Wszystkie osoby, które otrzymały wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej prowadzą wskazaną działalność. Są to działalności z zakresu sprzedaży ubrań i akcesoriów dla dzieci, kwiaciarnia i dekoracje, działalność fotograficzna, salon fryzjerski.

W ramach modułu pracodawcy/ umowa uaktywniająca 6 kobiet podjęło zatrudnienie w ramach umowy uaktywniającej gwarantującej:

- a) refundacje pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres do 6 miesięcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne za skierowanych bezrobotnych w wysokości 1770,00 zł miesięcznie. Pracodawca zobowiązany był

do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres objęty refundacją wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne oraz przez okres 3 miesięcy po zakończeniu tej refundacji,

- b) premie dla mentora/pracownika wyznaczonego przez pracodawcę do opieki nad nowozatrudnioną osobą przez okres pierwszych 3 miesięcy w wysokości 400,00 zł miesięcznie,
- c) premie dla pracodawcy za utrwalenie zatrudnienia po wymaganym okresie tj. 9 miesięcy w wysokości 1500,00 zł, maksymalnie za okres 3 miesięcy.

Całkowity koszt wsparcia dla jednego pracodawcy to 16 320,00 zł.

W ramach zawartej umowy skierowana osoba bezrobotna miała prawo do:

- 1) Bonu na opiekę przez okres do 12 miesięcy zatrudnienia na pokrycie kosztów opieki nad dzieckiem. Bon na opiekę otrzymywała osoba, która w związku z zatrudnieniem w ramach umowy uaktywniającej ponosiła koszty opieki nad dzieckiem do 7 roku życia lub na dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Bon przyznany był po złożeniu wniosku o przyznanie bonu na opiekę. Wypłata bonu następowała na wskazane konto wnioskodawcy w wysokości 620,00 zł miesięcznie. Wypłata następowała w terminie do 7 dnia kalendarzowego każdego miesiąca zatrudnienia. Z bonu na opiekę skorzystało 6 kobiet.
- 2) Bonu komunikacyjnego przez okres pierwszych 6 miesięcy zatrudnienia. Bon komunikacyjny przysługiwał osobie, która w związku z podjęciem zatrudnienia w ramach umowy uaktywniającej ponosiła koszty dojazdu z miejsca zamieszkania do miejsca pracy. Bon komunikacyjny został przyznany po złożeniu wniosku o przyznanie bonu komunikacyjnego. Wypłata bonu następowała na wskazane konto wnioskodawcy w wysokości 400,00 zł miesięcznie brutto. Wypłata następowała w terminie do 7 dnia kalendarzowych każdego miesiąca zatrudnienia.

Z bonu komunikacyjnego skorzystały 4 kobiety.

Całkowity koszt wsparcia dla osoby zatrudnionej to 9 840,00 zł.

Na koniec 2022 roku umowę uaktywniającą kontynuuje 5 pracodawców. Jeden pracodawca zakończył umowę po okresie 9 miesięcy zatrudnienia.

6. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2022 R. O POMOCY OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

W związku z agresją zbrojną Federacji Rosyjskiej na Ukrainę poczynając od 24 lutego 2022 r. obywatele Ukrainy zmuszeni byli opuścić terytorium Ukrainy w celu znalezienia bezpiecznego schronienia w Polsce. Wielomilionowa grupa uchodźców dotarła do Polski.

W celu uregulowania ich sytuacji pobytowej oraz zapewnienia niezbędnej pomocy w trudnym dla nich okresie w dniu 12 marca 2022 roku uchwalona została ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U.2022 r., poz.583 z późn. zm.) zwaną „ustawą specjalną”. Ustawa ta określa zasady objęcia obywateli Ukrainy i członków ich rodzin ochroną czasową oraz wymienia uprawnienia związane z przyznawaniem im tej ochrony.

Art.22 ustawy specjalnej przewiduje szczególną regulację dotyczącą dostępu cudzoziemców do polskiego rynku pracy, których pobyt jest uznawany za legalny przez okres 18 miesięcy tj. do 24 sierpnia 2023 r. Uprawnienie to daje możliwość wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pod warunkiem powiadomienia przez pracodawcę Powiatowego Urzędu Pracy ze względu na swoją siedzibę, o powierzeniu wykonywania pracy w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – praca.gov.pl. Do 31.12.2022 r. do tut. urzędu wpłynęło **1229** powiadomień.

Ponadto każdy obywatel Ukrainy, który korzysta ze specjalnych uprawnień specustawy oraz każdy obywatel, który aktualnie przebywa legalnie w Polsce może zarejestrować się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy na takich samych zasadach jak obywatele RP, z tym, że rejestrować mogą również się osoby starsze tj. kobiety powyżej 60 roku życia i mężczyźni powyżej 65 roku życia (art.22 ust.6 ustawy). W 2022 r. w Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim zarejestrowanych było 100 obywateli Ukrainy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Większość to kobiety (91 kobiet, 9 mężczyzn). Najczęściej były to osoby, które deklarowały wykształcenie podstawowe. Najliczniejszą grupę stanowią osoby do 40 roku życia.

Osoby zarejestrowane w naszym urzędzie korzystają z pomocy doradców klienta, ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców. Pracodawcy dotychczas złożyli 16 ofert pracy na 1025 miejsc pracy, które na prośbę pracodawców zostały przetłumaczone na język ukraiński dla obywateli Ukrainy. Pracodawcy poszukiwali pracowników z Ukrainy na stanowiska: pakowacz ręczny, pracownik fizyczny, pracownik produkcji, rozbieracz- wykrawacz, ubojowy. Część osób, które przybyły do Polski odnalazły się już na rynku pracy. 22 obywateli Ukrainy zostało skierowanych na staże. Osoby te podjęły staż na stanowiskach: pomoc kuchenna, sprzątaczką, pomoc nauczyciela, sprzedawca, pomoc ogrodnika, konserwator zieleni, recepcjonistka. Dodatkowo 1 osoba podjęła zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, 1 w ramach robót publicznych, 1 osoba została zatrudniona w Domu Pomocy Społecznej w ramach art.57a, a 2 osobom udzielono środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (usługi fryzjerskie, usługi gastronomiczne- kawiarnia).

Utworzony został punkt informacyjny dla obywateli Ukrainy jak i dla pracodawców, tak aby w jednym miejscu możliwe było uzyskanie odpowiednich informacji. Funkcjonuje tablica ogłoszeń w języku ukraiński, na której na bieżąco zamieszczane są informacje dotyczące ofert pracy, pomocy udzielanej przez inne instytucje.

7. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW Z FUNDUSZU PRACY I EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA I ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA

Zgodnie z przyznanym limitem w 2022 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim dysponował środkami w kwocie **6 430 345,74 zł** na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Z kwoty tej:

- **3 637 939,49 zł** stanowiły środki finansowe z Funduszu Pracy tzw. Algorytm na realizację aktywnych programów rynku pracy na rok 2022;
- **2 518 406,25 zł** stanowiły środki finansowe na realizację dwóch projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w tym:
 - ✓ w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) 2014-2020 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim IV” – **1 309 838,36 zł**;
 - ✓ w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim IV” – **1 208 567,89 zł**;
- Projekt pilotażowy "Nowoczesna Kobieta - Kierunek Praca" na lata 2022-2023 w ramach ogłoszonego naboru pn. "Stabilna praca - silna rodzina" – REZERWA – **274 000,00 zł**.

Dodatkowo pozyskano:

- ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) **72 052,48 zł**
- ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców **704 058,71 zł**.

W 2022 roku w ramach przyznaných środków finansowych przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych, urząd objął różnymi formami wsparcia 552 osoby bezrobotne.

Jak co roku najwięcej osób skorzystało ze staży u pracodawców – 164 osoby. Prace interwencyjne cieszyły się również dużym zainteresowaniem wśród pracodawców. Pracodawcy złożyli wnioski dla 96 osób. Osoby bardziej samodzielne – miały możliwość ubiegania się o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej. Z tej formy skorzystało 54 osoby. Na tworzenie nowych miejsc pracy w związku z refundacją nowego stanowiska pracy wpłynęło 37 wniosków. Na tworzone nowe stanowiska pracy skierowano 38 osób. Z wnioskami o organizację robót publicznych najczęściej występowały samorządy lokalne i spółki wodne, które utworzyły 32 miejsca pracy. Osoby, które zdecydowały się podwyższyć lub uzupełnić swoje kwalifikacje skorzystały ze szkoleń zawodowych. O taką formę wsparcia zawnioskowało 33 osoby. Dodatkowo 19 osób skorzystało z bonu na zasiedlenie, 4 osobom sfinansowano koszty studiów podyplomowych, 2 osoby zostały skierowane do pracy w Domu Pomocy Społecznej w ramach nowego instrumentu (art.57a). Celem tego instrumentu jest zachęcenie do zatrudniania bezrobotnych lub poszukujących pracy w domach pomocy społecznej i tym samym wzmocnienie kadrowe tych placówek.

Ponadto ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jednej osobie z niepełnosprawnościami udzielone zostały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie oprogramowania. Dwie osoby z niepełnosprawnościami zostały skierowane na staże do pracodawców.

Plan finansowy i aktywizacja osób bezrobotnych w 2022 roku

Wyszczególnienie	Plan finansowy	Liczba osób objętych formami wsparcia w 2022 roku
Algorytm		
Szkolenia	63 000,00	15
Prace interwencyjne	559 800,00	61
Roboty publiczne	560 000,00	32
Refundacja za prace społecznie użyteczne	90 000,00	45
Staże u pracodawców	1 250 939,49	127
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	360 000,00	10
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	450 000,00	18
Bon na zasiedlenie	143 000,00	9
Dofinansowanie do wynagrodzenia 50+	10 000,00	0
Koszty dojazdu na staż	60 000,00	57
Finansowanie kosztów studiów podyplomowych	27 000,00	4
Opłata pobierana za postępowanie nostryfikacyjne art.40a	10 000	0
Zwrot kosztów poniesionych na wynagrodzenia na podstawie art. 57a	50 200,00	2
Koszty badań lekarskich lub psychologicznych	2 000,00	2
Świadczenia dla rolników	2 000,00	0
Razem algorytm	3 637 939 ,49 zł	382
Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim IV” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego		
Staże	150 767,89	15
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	630 000,00	21
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	270 000,00	10
Prace interwencyjne	127 800,00	16
Szkolenia	30 000,00	10
Razem	1 208 567,89 zł	72
Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim IV” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.		
Staże	262 038,36	22
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	570 000,00	19
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	210 500,00	10
Szkolenia	30 500,00	8
Prace interwencyjne	127 800,00	19
Bon na zasiedlenie	109 000,00	10
Razem	1 309 838,36 zł	88
Projekt pilotażowy Stabilna praca- silna rodzina pn. „Nowoczesna kobieta – kierunek praca” w latach 2022-2023		
Umowa uaktywniająca	63 720,00	6
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	120 000,00	4

Dodatkowe wsparcie finansowe dla uczestników projektu:		
Bon opiekuńczy	32 860,00	6
Bon komunikacyjny	10 620,00	4
Bon pomostowy dla osób zakładających działalność gospodarczą	16 800,00	4
Usługa księgowa dla osób zakładających działalność gospodarczą	7200,00	4
Premia dla mentora/pracownika	7200,00	6
Pozostałe wydatki projektu	15 600,00	7
Razem	274 000,00	10
OGÓŁEM	6 430 345,74 zł	552

8. REALIZACJA ZADAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zarejestrowani bezrobotni, posiadający stopień niepełnosprawności, znajdują się w grupie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (zgodnie z art. 49 ustawy).

Niepełnosprawni wymagają szczególnego wsparcia, gdyż praca dla nich jest nie tylko źródłem dochodów, ale także najskuteczniejszym sposobem rehabilitacji społeczno - zawodowej. Osoby niepełnosprawne niebędące w zatrudnieniu, które m.in. pobierają renty i inne świadczenia mogą się zarejestrować, jako poszukujący pracy (nie uzyskują statusu osoby bezrobotnej). Daje to im możliwość skorzystania ze środków PFRON przeznaczonych na aktywizację zawodową.

Na koniec 2022 roku w naszym Urzędzie zarejestrowane były 72 osoby niepełnosprawne, tj. o 2 więcej w stosunku do poprzedniego roku. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako bezrobotne mają możliwość skorzystania ze wszystkich form pomocy oferowanych przez Urząd. Natomiast niepełnosprawni zarejestrowani jako poszukujący pracy mogą liczyć na aktywizację tylko w ramach środków PFRON.

Pracodawcy w ciągu 2022 roku zgłosili 15 ofert pracy adresowanych do osób niepełnosprawnych na 18 stanowisk (w 2021 roku – 23 oferty).

W 2022 roku Uchwałą Rady Powiatu Sokołowskiego Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim otrzymał środki PFRON w kwocie 100 000,00 zł, z czego wydatkował kwotę 72 052,48 zł (w roku 2021 wydatkowana kwota z 50 000,00 zł to 18 274,42 zł). Środki te przeznaczono na realizację zadań z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 573 z późn. zm.). W ramach zrealizowanych zadań zaktywizowano 3 osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności (w roku 2021 zaktywizowaliśmy 4 osoby).

9. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizuje i finansuje zadania na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r., poz. 690 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

Fundusz Pracy jest państwowym funduszem celowym, którego środki są przeznaczone na wypłatę obligacyjnych świadczeń, realizację zadań fakultatywnych oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Głównym dysponentem środków Funduszu Pracy jest Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, który przekazuje samorządom powiatowym środki na wypłaty obligacyjnych świadczeń do wysokości potrzeb. Natomiast na wydatki związane z realizacją programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz finansowanie innych zadań fakultatywnych, środki są limitowane do wysokości wynikającej z algorytmu ich podziału, który uwzględnia poziom i strukturę bezrobotnych w poszczególnych powiatach.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2022 roku dysponował następującymi środkami finansowymi:

- 1) środki na utrzymanie Powiatowego Urzędu Pracy w kwocie **2 181 003,48 zł**,
- 2) środki na zadania zlecone – składka na ubezpieczenie zdrowotne osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku w kwocie **1 300 000,00 zł**,
- 3) środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wysokości **3 637 939 ,49 zł**, tzw. Algorytm,
- 4) środki na realizację projektu w ramach Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) 2014 – 2020 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim IV” w wysokości **1 309 838,36 zł**,
- 5) środki na realizację projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020 „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim IV” w wysokości **1 208 567,89 zł**,
- 6) środki na realizację projektu pilotażowego „Nowoczesna Kobieta – Kierunek Praca” w ramach ogłoszonego naboru pn. „Stabilna praca – silna rodzina” – REZERWA – **274 000,00 zł**,
- 7) środki Funduszu Pracy na finansowanie innych fakultatywnych zadań w wysokości **378 300,00 zł**,
- 8) środki Funduszu Pracy na finansowanie zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości **704 058,42 zł**,
- 9) dodatkowe środki z Funduszu Pracy z przeznaczeniem na finansowanie instrumentów wynikających z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w wysokości **10 000,00 zł**.

Dodatkowo Urząd dysponował również środkami z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przeznaczonymi na aktywizację osób niepełnosprawnych w kwocie **72 052,48 zł**.

10. OBSŁUGA FORMALNA KLIENTÓW

✓ *Rejestracja osób bezrobotnych*

Głównym zadaniem realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim jest rejestracja bezrobotnych i poszukujących pracy oraz prowadzenie postępowań administracyjnych, w wyniku których wydawane są decyzje administracyjne oraz przyznawane świadczenia.

Od kilku lat funkcjonuje usługa elektronicznej rejestracji osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W celu dokonania takowej rejestracji osoba ubiegająca się o zarejestrowanie wypełnia wniosek o dokonanie rejestracji za pośrednictwem formularza elektronicznego. Rejestracja jest dostępna dla osób posiadających bezpieczny podpis elektroniczny, podpis potwierdzony profilem zaufanym elektronicznej platformy usług administracji publicznej lub podpis osobisty weryfikowany za pomocą ważnego certyfikatu podpisu elektronicznego. Rejestracja nastąpi z dniem zgłoszenia się w terminie wyznaczonym przez urząd. W przypadku niestawienia się na wizytę rejestracyjną, rejestracja nie dojdzie do skutku i wszystkie podane uprzednio dane osobowe zostaną usunięte.

Osoby, które nie posiadają żadnego z wymienionych wyżej podpisów mogą przez Internet dokonać zapisu do rejestracji i za pośrednictwem strony internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim wypełnić stosowny formularz pozwalający dokonać rezerwacji terminu według wskazówek zawartych na stronie.

Trwająca epidemia koronawirusa przyczyniła się do wzrostu zainteresowania klientów usługami elektronicznymi. Usługa rejestracji przez Internet cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród klientów. W 2022 roku drogą elektroniczną zarejestrowano 129 osób, w tym 96 osób drogą pełnej rejestracji elektronicznej.

Natomiast brak kwalifikowanych podpisów elektronicznych i profili zaufanych spowodował konieczność osobistej rejestracji.

W 2022 roku zostało zarejestrowanych 1802 osoby, w tym:

- bezrobotnych z prawem do zasiłku – 423 osoby,
- bezrobotnych bez prawa do zasiłku – 1379 osób,
- poszukujących pracy – 41 osób,

Natomiast wyrejestrowanych zostało 1846 osób bezrobotnych.

✓ *Sprawy ewidencyjne osób bezrobotnych*

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2022 roku:

- wydał 4317 decyzji administracyjnych oraz 30 postanowień w sprawach związanych ze statusem i uprawnieniami osób, do których zastosowanie miały przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- wydał 517 informacji o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-11,
- udzielił 157 odpowiedzi na pisma i wnioski o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych wpływające do tutejszego Urzędu np. od Komornika Sądu Rejonowego, Policji, urzędów gmin i innych urzędów.

Wydanych zostało 545 zaświadczeń, w tym:

- do pomocy społecznej – 150, z czego 121 w Samorządowej Elektronicznej Platformie Informacyjnej (SEPI),
- dla celów służby zdrowia – 45,
- na wniosek (m. in. do świadczenia przedemerytalnego) – 350

W 2022 roku dokonano 5418 zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, zmian danych i wyrejestrowań z ubezpieczeń.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wpłynęło 9 odwołań od decyzji administracyjnych. Na podstawie art. 132 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, w 6 sprawach decyzja została uchylona w całości w zakresie utraty statusu osoby bezrobotnej, 3 decyzje zostały przekazane do wojewody mazowieckiego, co stanowi znikomą ilość wśród ogółu wydanych decyzji. W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego przez organ II instancji 2 decyzje utrzymał w mocy, 1 zaskarżoną decyzję uchylono w całości i przekazano do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

W 2022 roku w 30 sprawach zastosowano nadzwyczajny tryb wzruszenia decyzji ostatecznych tj. wznowiono postępowanie administracyjne w oparciu o art. 145 § 1 pkt 5 KPA, gdy wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji, nieznane organowi, który wydał decyzję. W każdym przypadku sprawy wznawiano z urzędu z powodu:

- 1) zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej – 22 sprawy,
- 2) pozbawienia wolności – 5 spraw,
- 3) inne przyczyny – 3 sprawy.

W 2022 roku w 4 sprawach zmieniono lub uchylono decyzje ostateczne z zastosowaniem trybu z art. 154 oraz 155 Kodeksu Postępowania Administracyjnego.

✓ *Elektroniczne weryfikacja ubezpieczeń*

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim wielokrotnie korzysta z informacji zawartych w generowanych za pośrednictwem Systemu Syriusz raportach ZUS pod symbolami U1, U2 oraz U3. Usługa ta dostępna jest od lutego 2015 roku. Raporty te przedstawiają szczegółowe dane dotyczące osoby bezrobotnej, w tym okresy podlegania do ubezpieczeń z innych tytułów (zatrudnienie, świadczenia OPS, działalność gospodarcza, renta), stanowią podstawę prowadzenia postępowań wyjaśniających i są często kluczowymi w rozstrzyganiu spraw dotyczących statusu osoby bezrobotnej i prawa do zasiłku.

Na podstawie wykonanej weryfikacji zostają wytworzone dokumenty, które w zamiarze mają likwidację rozbieżności między okresami podlegania ubezpieczeniu w ZUS i danymi w Urzędzie Pracy. Raport z usługi U1 dostarcza informacje o okresach ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego (data zgłoszenia, rodzaj ubezpieczenia wraz z informacją czy dobrowolne, czy obowiązkowe, kod tytułu ubezpieczenia, nazwa tytułu ubezpieczenia, NIP płatnika), informacje o zasiłkach i świadczeniach wypłacanych przez ZUS z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego (rodzaj świadczenia, okres, za który przyznano świadczenie), informacje o świadczeniach z ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (w tym rodzaj świadczenia, na jaki okres przyznane, czy wysokość świadczenia przyznana w decyzji wynosi połowę minimalnego wynagrodzenia)

Raport z usługi U2 wykazuje dane z ostatnich 18 miesięcy i dotyczy osób, które już posiadają status osoby bezrobotnej. Dostarcza informacje o okresach ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, w tym rodzaj ubezpieczenia, kod tytułu ubezpieczenia, nazwa tytułu ubezpieczenia, NIP płatnika, informacje o zasiłkach i świadczeniach wypłacanych przez ZUS z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego, dane o świadczeniach z ubezpieczenia emerytalnego i rentowego.

Raport z usługi U3 generowany jest w cyklach miesięcznych i zawiera osoby, co do których istnieje obowiązek dokonania analizy sytuacji i oceny czy istnieje podstawa do prowadzenia postępowania wyjaśniającego.

Obecnie Raport U3 uwidoczniony jest na karcie bezrobotnego w Systemie Syriusz i ukazuje się w formie komunikatu „zbieg ubezpieczeń”.

Wszystkie wyżej opisane rodzaje Raportów powodują konieczność prowadzenia krótko lub długookresowych postępowań administracyjnych często wymagających zaangażowania innych instytucji lub samych pracodawców. Informacje powzięte w ramach raportów ZUS w znaczny sposób zwiększyły ilość spraw, które Wydział zobowiązany jest prowadzić.

W miarę upływu czasu Raporty U1, U2, U3 zmniejszyły ilość nieprawidłowości związanych z kolizją zatrudnienia i statusu osoby bezrobotnej. W głównej mierze spowodowane jest to bieżącym generowaniem raportów, a przez to śledzeniem sytuacji bezrobotnych.

11. DZIAŁANIA PROMUJĄCE USŁUGI ŚWIADCZONE PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W SOKOŁOWIE PODLASKIM

Z punktu widzenia zarządzania powiatowym urzędem pracy niezwykle ważne są umiejętności kształtowania pozytywnych i trwałych relacji z pracodawcami, będącymi jedną z kluczowych grup klientów. Kreowanie wizerunku Urzędu jako partnera wiarygodnego i aktywnego, pozyskiwanie nowych pracodawców oraz utrzymanie kontaktów z pracodawcami już współpracującymi. Działania marketingowe realizowane były m.in. poprzez wizyty doradców klienta instytucjonalnego w zakładach pracy oraz kontakty telefoniczne i e-mailowe. Podczas rozmów z pracodawcami przekazywane były informacje o usługach i instrumentach rynku pracy realizowanych przez Urząd.

Promocja usług i instrumentów rynku pracy najczęściej odbywała się poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej urzędu sokolowpodlaski.praca.gov.pl.

Upowszechniano informacje od różnych partnerów rynku pracy, dotyczące między innymi:

- Europejskich Dni Pracy On-Line "Work@PL2022" ogólnoeuropejskie targi pracy organizowane na platformie internetowej Komisji Europejskiej, które łączą osoby poszukujące pracy z pracodawcami w innych europejskich krajach. EDP odbywają się co roku w wielu krajach, a pracodawcy otrzymują możliwość bezpośredniego kontaktu z osobami poszukującymi pracy i dostęp do składanych tą drogą CV.
- pomocy obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Polski. Pomoc dotyczyła dostępu do różnych programów, projektów umożliwiających poruszanie się po polskim jak i europejskim rynku pracy, korzystanie z bezpłatnych szkoleń, kursów językowych,
- bezpłatnych webinarium dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej „Jednoosobowa działalność gospodarcza - najważniejsze aspekty formalno-prawne”,
- programów oferowanych przez Państwową Inspekcję Pracy „Efektywne zarządzanie ryzykiem zawodowym”. Istotnym elementem programu były szkolenia przeznaczone dla pracodawców, podczas których omawiane są m.in.: założenia programu, zasady szacowania ryzyka zawodowego, identyfikacja zagrożeń w zakładzie pracy, dokumentowanie wyników oceny, podejmowanie działań na rzecz eliminacji lub ograniczenia ryzyka zawodowego i współdziałanie w tym zakresie z pracownikami, a także prawidłowa analiza, ustalanie przyczyn i okoliczności wypadków przy pracy oraz eliminowanie ich powtarzalności,
- Platformy Usług Elektronicznych (PUE) ZUS,
- programów pilotażowych prowadzonego w projekcie „Włączenie wyłączonych – aktywne instrumenty wsparcia osób niepełnosprawnych na rynku pracy” prowadzony przez Polski Związek Głuchych.

Ponadto Urząd był współorganizatorem XI Sokołowskich Targów Pracy, Edukacji i Kariery - Szarada 2022, które odbyły się 12 kwietnia 2022 roku.

Organizatorzy

Patroni Medialni

SZUKASZ PRACY, WSPARCIA ? **PRZYJDŹ !**

XI SOKOŁOWSKIE TARGI PRACY, EDUKACJI I KARIERY

SZARADA

★ ★ ★ — 2022 — ★ ★ ★

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim
Zespół Szkół Nr 1 im. K. K. Baczyńskiego w Sokołowie Podl.
Starostwo Powiatowe w Sokołowie Podlaskim
 Serdecznie zapraszamy do udziału
w XI Sokołowskich Targach Pracy,
Edukacji i Kariery „Szarada”,
 które odbędą się 12 kwietnia 2022 roku o godzinie 10.00
 na terenie Zespołu Szkół Nr 1 im. K. K. Baczyńskiego w Sokołowie Podlaskim
 (ul. M. Skłodowskiej-Curie 24).

Spotkanie jest skierowane do:

☒ Uczniów klas maturalnych i przedmaturalnych,	☒ Pracodawców,
☒ Osób bezrobotnych	☒ Doradców zawodowych.
☒ Dyrektorów placówek oświatowych,	

Projekt pod honorowym patronatem Starosty Sokołowskiego, Pani Elżbiety Sadowskiej

XI Sokołowskie Targi Pracy, Edukacji i Kariery "Szarada" odbyły się w Zespole Szkół Nr 1 im. K. K. Baczyńskiego w Sokołowie Podlaskim. Na Targach uczniowie szkół średnich jak i bezrobotni mogli zapoznać się z propozycjami edukacyjnymi uczelni wyższych, szkół policealnych, służb mundurowych oraz ofertami przyszłych pracodawców.

W targach wzięły udział uczelnie wyższe: Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Społeczna Akademia Nauk w Warszawie, Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Politechnika Białostocka, Akademia Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej, Collegium Mazovia Innowacyjna Szkoła Wyższa w Siedlcach, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz szkoły policealne: Towarzystwo Wiedzy Powszechnej w Siedlcach, Szkoła Policealna Centrum Nauki i Biznesu "ŻAK" w Siedlcach, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Siedlcach, Medyczna Szkoła Policealna w Mińsku Mazowieckim, Szkoły Cosinus w Siedlcach, Szkoła Muzyczna I Stopnia im. Michała Kleofasa Księcia Ogińskiego w Sokołowie Podlaskim.

Swoje stanowiska mieli pracodawcy: PSB Mrówka, DAIR Biuro Rachunkowe, PFR Portal PPK Sp. z o.o. Warszawa, Spółdzielnia Inwalidów CHEGOS w Sokołowie Podlaskim, Zakład Produkcyjny PRONAR Filia Siemiatycze, Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej „Sokołów” w Sokołowie

Podlaskim S.A., „Sokołów – Logistyka” Sp. z o.o., Powiatowy Urząd pracy w Sokołowie Podlaskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie Filia w Siedlcach i służby mundurowe: Komenda Powiatowa Policji w Sokołowie Podlaskim, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Sokołowie Podlaskim i Wojskowa Komenda Uzupełnień w Siedlcach.

Targi są imprezą cykliczną skierowaną do uczniów klas maturalnych, przedmaturalnych, przyszłych absolwentów szkół branżowych, osób chcących podnieść swoje kwalifikacje zawodowe lub szukających pracy.

W dniu 30.06.2022 r. Urząd zorganizował Konferencję promującą środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego oraz Pracownicze Plany Kapitałowe. W spotkaniu uczestniczyły 32 osoby.

W dniu 28 sierpnia 2022 roku na terenie Gospodarstwa Rolnego Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sokołowie Podlaskim odbyły się Dożynki Powiatowe zorganizowane przez Powiat Sokołowski. Przez cały dzień uczestnicy Dożynek Powiatowych mogli odwiedzać liczne stoiska promocyjne instytucji powiązanych z rolnictwem, stanowiska gastronomiczne, rękodzielnicze oraz handlowe. Mogli obejrzeć między innymi wystawę starego oraz nowoczesnego sprzętu rolniczego należącego do Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego. Na stoisku Powiatowego Urzędu Pracy osoby zainteresowane mogły zapoznać się z aktualnymi ofertami pracy, formami wsparcia zarówno dla osób bezrobotnych jak i dla pracodawców. W szczególności zachęcani byli pracodawcy do korzystania ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego w celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji swoich pracowników. Dożynki Powiatowe 2022 w Sokołowie Podlaskim odbyły się pod Patronatem Narodowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości. Patronatem honorowym wydarzenie kulturalne objęli: Biskup Diecezji Drohiczyńskiej, Wojewoda Mazowiecki oraz Marszałek Województwa Mazowieckiego. Patronatem medialnym dożynkową uroczystość objęli:

W dniu 20.10.2022 r. została zorganizowana konferencja dla przedsiębiorców z powiatu sokołowskiego i węgrowskiego dotyczące instrumentów wsparcia oferowane przez Suwalską Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. Z powiatu sokołowskiego na konferencję zaproszono 15 przedsiębiorców. Uczestnicy zapoznali się z zasadami funkcjonowania i wsparcia oferowanego przez Suwalską Specjalną Strefę Inwestycji w ramach Polskiej Strefy Inwestycji, które przedstawił Prezes Zarządu SSSE S. A. Leszek Dec. Dodatkowo mieli okazję zapoznać się z ofertą finansową oferowaną w ramach wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw, którą przedstawiła Renata Pomorska Grzechnik – dyrektor Warszawskiego Centrum Agencji Rozwoju Przemysłu S. A.

W dniu 08.12.2022 r. odbyło się spotkanie informacyjne dotyczące procedury zatrudniania cudzoziemców. Spotkanie dotyczyło zagadnień związanych z ustalaniem legalności pobytu cudzoziemców w oparciu o aktualne akty prawne z uwzględnieniem ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa i Ustawy z dnia 2 marca o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, omówieniem dokumentów pobytowych, sankcjami jakimi może być objęty cudzoziemiec za pobyt lub podjęcie pracy wbrew obowiązującym przepisom, konsekwencjami, jakie może ponieść osoba nielegalnie zatrudniająca cudzoziemców. Spotkanie poprowadził Funkcjonariusz z Placówki Straży Granicznej w Modlinie. W spotkaniu uczestniczyło 21 osób.

Czterokrotnie urząd organizował spotkania dotyczące dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej. Spotkania prowadzili przedstawiciele Wojskowego Centrum Rekrutacji w Siedlcach. W spotkaniach uczestniczyły 24 osoby bezrobotne.

PODSUMOWANIE

Sytuacja gospodarcza w powiecie sokołowskim w ciągu ostatniego roku nie wykazała rewolucyjnych zmian wymagających zdecydowanej interwencji. Analizowane dane wskazują na stabilizację, która nie jest jednak obojętna na wpływ negatywnych zdarzeń z zakresu polityki gospodarczej państwa, czy geopolityki.

Rok 2022 był dla rynku pracy w Polsce kolejnym okresem pełnym wyzwań, wymagających nieoczywistych działań. Do trwającej już dłuższy czas ogólnoświatowej pandemii doszły konsekwencje wielomilionowej emigracji do Polski obywateli Ukrainy, zaatakowanej przez Rosję w lutym zeszłego roku. Państwo polskie stanęło przed kwestią, jak zminimalizować wpływ tych wydarzeń na sytuację w kraju, także na rynku pracy.

W ekspresowym tempie uchwalono specustawę, regulującą m.in. legalność pobytu w Polsce obywateli Ukrainy, wprowadzając dla nich ponadto ułatwienia w dostępie do naszego rynku pracy. Dzięki tej zmianie, za pomocą powiatowych urzędów pracy, obywatele Ukrainy mogą skorzystać z usług i instrumentów rynku pracy.

Pojawiły się nowe rozwiązania adresowane do nowej grupy klientów urzędu pracy – cudzoziemców. W tym celu wprowadzono do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przepis umożliwiający sfinansowanie bezrobotnemu lub poszukującemu pracy opłaty pobieranej za postępowanie nostryfikacyjne albo postępowanie w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie czy finansowanie szkoleń językowych.

Od 15 marca 2022 r. pracodawcy mogli zatrudniać każdego legalnie przebywającego obywatela Ukrainy w Polsce – musieli jedynie powiadomić o tym fakcie właściwy urząd pracy ze względu na siedzibę/miejsce zamieszkania pracodawcy w ciągu 14 dni poprzez formularz elektroniczny za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – praca.gov.pl. Do 31.12.2022 roku do tut. urzędu wpłynęło 1229 powiadomień.

Ważną zmianą było wydłużenie okresu, na który są rejestrowane oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, z 6 do 24 miesięcy. Z uwagi na działania zbrojne Rosji i związane z tym ryzyko migracji Rosjan, od 27 października 2022 r. zniesione zostały przesłanki legalizujące zatrudnienie w postaci możliwości składania oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi oraz wydanie zezwoleń na pracę sezonową dla obywateli Federacji Rosyjskiej. Nie mogą już oni korzystać z tych uproszczonych zasad podczas ubiegania się o zezwolenie na pracę w Polsce. W obecnym stanie prawnym funkcjonują cztery procedury legalizacji zatrudnienia cudzoziemca:

- Zezwolenie na pracę cudzoziemca- wydawane przez wojewodę do 3 lat,
- Zezwolenie na pracę sezonową – wydawane przez starostę na okres do 9 miesięcy w roku kalendarzowym (ten typ zezwolenia został wprowadzony w 2018 roku w związku z implementacją prawa UE i dotyczy podklas PKD uznanych za sezonowe- część rolnictwa oraz gastronomii i hotelarstwa),
- Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi- rejestrowane przez starostę na okres do 24 miesięcy dla obywateli Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy (Rosja została wykluczona z procedury uproszczonej od 27 października 2022r.),
- Powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy.

W dobie rekordowo niskiego bezrobocia oraz kryzysu demograficznego zatrudnianie cudzoziemców staje się dla przedsiębiorców kuszącą alternatywą. W 2022 roku wpłynęło do siedziby tutejszego Urzędu ogółem 1916 oświadczeń, w tym dla 878 kobiet (w 2021 roku – 2 678). Ten znaczący spadek ich liczby, względem roku poprzedzającego, ma kilka przyczyn. Po pierwsze, na skutek uregulowań prawodawstwa ukraińskiego, wyjazd mężczyzn za granicę został istotnie ograniczony,

wydłużony został okres wykonywania pracy na podstawie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do 24 m-cy, umożliwienie obywatelom Ukrainy podejmowania pracy w Polsce na podstawie powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy. Najliczniejszą grupę ze względu na kraj pochodzenia cudzoziemca, której powierzono pracę stanowili obywatele Ukrainy w liczbie 995 osób, następnie obywatele Białorusi – 734 osoby, Gruzji – 79 osób, Mołdawii – 75 osób, Rosji – 20 osób i Armenii – 13 osób.

W 2022 roku Urząd realizował formy aktywizacji zawodowej, które były kierowane przede wszystkim do osób bezrobotnych. Wsparcie finansowane ze środków Funduszu Pracy oraz projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowane było w następujących projektach: Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) 2014-2020 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim IV”, Regionalny Programu Operacyjnego 2014-2020 „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie sokołowskim IV”. Dodatkowe środki zostały pozyskane z rezerwy Ministra na realizację projektu pilotażowego "Nowoczesna Kobieta - Kierunek Praca" na lata 2022-2023 w ramach ogłoszonego naboru pn. "Stabilna praca - silna rodzina" dla 10 kobiet powracających na rynek po przerwie spowodowanej opieką nad dzieckiem oraz ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). W ramach przyznanych środków finansowych przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych, urząd objął różnymi formami wsparcia 555 osób bezrobotnych. Formą towarzyszącą aktywizacji zawodowej lub podjęciu pracy była refundacja kosztów dojazdu na staż, badania lekarskie, bon komunikacyjny czy bon opiekuńczy, bezpłatna usługa księgowa czy bon pomostowy.

Procedura dofinansowań podjęcia jednoosobowej działalności gospodarczej realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim, umożliwiła 55 osobom najbardziej operatywnym spośród osób bezrobotnych i poszukujących pracy znalezienie swojej drogi zawodowej, a być może także stworzenie miejsc pracy dla innych. Udzielanie środków publicznych na własne przedsiębiorstwo, w celu pobudzenia wzrostu zatrudnienia, wydaje się być zasadne, co potwierdza wysoki odsetek nadal funkcjonujących jednoosobowych działalności, dofinansowanych przez Urząd. Przyrost aktywnych podmiotów gospodarczych niewątpliwie pozytywnie wpływa na rozwój lokalnego rynku pracy.

Urząd wspierał również pracodawców, oferując szeroki wachlarz instrumentów służących redukowaniu kosztów zatrudnienia pracowników. Były nimi m.in.: prace interwencyjne, z których skorzystało 96 osób, refundacje kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla 38 osób, roboty publiczne dla 32 osób, umowy uaktywniające dla 10 osób z premią dla pracownika za sprawowanie opieki nad nowozatrudnioną osobą czy premią za dalsze zatrudnienie.

Dodatkowo doradcy klienta promowali osoby aktywnie poszukujące pracy. Na stronie tut. Urzędu stworzona została specjalna zakładka – **Wizytownik kandydatów do pracy**. Utworzona została w celu wspierania osób bezrobotnych, które aktywnie szukają pracy. Wizytownik zawiera najważniejsze informacje o osobie poszukującej pracy oraz w jakim zawodzie szuka pracy. Pracodawca zainteresowany danym kandydatem, nawiązywał kontakt z pośrednikiem pracy, który umawiał kandydata do pracy z przyszłym pracodawcą. W wyniku tej metody 2 osoby zostały zatrudnione.

Z analizy danych dokonanych przez tut. Urząd jednoznacznie wynika, iż najpopularniejszymi i dominującymi kryteriami stawianymi przez pracodawców kandydatom do zatrudnienia były: doświadczenie zawodowe, uprawnienia do obsługi maszyn i urządzeń stanowiskowych, uprawnienia UDT, prawo jazdy kat. C oraz C+E, znajomość obsługi branżowego, nierzadko specjalistycznego oprogramowania. W 2022 roku przeważały oferty pracy dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym, a następnie średnim ogólnokształcącym lub średnim zawodowym o ugruntowanej znajomości zawodu, a także umiejętnościach praktycznych.

Spora ilość ofert pracy dotyczyła wykonywania pracy niewymagającej posiadania specyficznych kwalifikacji zawodowych, a kierowane były one głównie do osób bez wykształcenia, cechujących się jedynie chęcią do pracy, czy też posiadaniem tzw. umiejętności „miękkich” takich jak umiejętność pracy w zespole, samodzielność, dyspozycyjność czy też zdolności manualnych.

W tym obszarze w większości przypadków poszukiwano osób na stanowiska związane z szeroko rozumianą branżą produkcyjną, głównie w przemyśle spożywczym. Stale utrzymuje się zapotrzebowanie na pracowników w zawodach związanych z obróbką metalu na różnych szczeblach kariery zawodowej tj. ślusarzy, spawaczy, operatorów maszyn skrawających, mistrzów produkcji, planistów. Urząd nie odnotował ofert pracy zdalnej, która mogłaby być wykonywana w miejscu zamieszkania.

W wyniku analiz ankiet skierowanych do pracodawców w celu wskazania szkolenia lub uprawnienia, jakich oczekują od przyszłych pracowników wynika, że pożądane uprawnienia to:

- prawo jazdy kat. D,
- szkolenie okresowe kierowców,
- monter instalacji sanitarnych,
- doradztwo w zakresie środków ochrony roślin,
- obsługa serwerów Windows, Linux,
- szkolenie gastronomiczne,
- szkolenia fizjoterapeutyczne,
- operator koparko-ładowarki lub koparki,
- spawanie metodą TIG lub tlenową,
- szkolenie z marketingu i reklamy.

Niezwykle ważnym wydarzeniem dla tut. urzędu było rekomendowanie przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej projektu pilotażowego „Nowoczesna kobieta – kierunek praca”, złożonego w odpowiedzi na ogłoszony nabór wniosków o środki z rezerwy Funduszu Pracy na realizację projektów pilotażowych pod nazwą „Stabilna praca- silna. W ramach projektu zostały zaproponowane nowe rozwiązania, które mogą zostać wdrożone w przyszłości do projektowanej ustawy tj. premia na utrwalenie zatrudnienia dla pracodawcy, bon na opiekę, bon komunikacyjny, instytucja mentora, czyli osoby wybranej przez pracodawcę do opieki nad nowozatrudnionym pracownikiem.

Jednym z priorytetów polityki rynku pracy jest wspieranie kształcenia ustawicznego i rozwój zasobów ludzkich. W tym celu jest niezbędne umożliwienie dostępu do form wsparcia w nabywaniu umiejętności i kwalifikacji. W ramach działań Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) w 2022r. Urząd dzięki pozyskanym środkom finansowym w wysokości 704 058,42 zł wsparł 65 pracodawców, obejmując kształceniem ustawicznym 517 osób.

W 2022 roku we współpracy z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych urząd zaczął wdrażanie platformy elektronicznej systemu SOW (System Obsługi Wsparcia). Jest to nowoczesna platforma dla osób z niepełnosprawnością i jednostek działających na ich rzecz, która służy do elektronicznego składania wniosków o wsparcie środków PFRON. Zaliczają się do nich: dotacje na działalność gospodarczą oraz staże.

Ważne dla tut. urzędu było zachęcanie do korzystania z rozwiązań cyfrowych. Rozszerzone zostały usługi cyfrowe dla osób bezrobotnych i pracodawców. Osoby bezrobotne mogły w sposób elektroniczny dokonywać rejestracji w tut. urzędzie jak i składać wnioski elektronicznie na różne formy wsparcia np. wniosek o przyznanie bonu na zasiedlenie, wniosek o skierowanie na szkolenie, wniosek o przyznanie i wypłatę dodatku aktywizacyjnego. Pracodawcy natomiast wnioski na staż, oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi czy inne powiadomienia.

Współpraca z samorządami lokalnymi, pracodawcami i innymi instytucjami, pomoc kierowana do osób bezrobotnych zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej, a także stosowanie pozostałych instrumentów wsparcia finansowego, wydają się być solidnym pakietem dla wieloaspektowego rozwoju sokołowskiego rynku pracy. Pozwala kompleksowo i skutecznie prowadzić politykę łagodzenia skutków bezrobocia, poprawy kompetencji kadr, rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu zatrudnienia w powiecie sokołowskim.